

Kranj je v teh dneh gostitelj slovenistov. Ni naključje, da so se le-ti zbrali v Prešernovem mestu. Slavistično društvo je zaupalo to vlogo Kranju ne le zato, ker hoče s tem počastiti 120-letnico Prešernove in 100-letnico Jenkove smrti, ampak tudi, ker je prestolnica Gorenjske eno pomembnih kulturnih središč naše ožje domovine. Želimo, da bi ta utrip kulture vsaj delno občutili tudi naši gostje.

Na letošnjem zborovanju je nad dvesto učiteljev slovenskega jezika na vseh stopnjah šol in strokovnjakov s področja slovenskega jezikoslovja in literarne zgodovine. Medse pa smo sprejeli tudi goste iz našega za-

mejstva — Tržaške, Goriške, Koroške in Štajerske.

Prepričani smo, da bo ta seminar pomemben prispevek za našo znanost, saj na njem sodelujejo skoraj vsi najvidnejši slovenisti.

Tudi mi želimo prispevati.

Zato vas, dragi gostje in občani, vabimo na razstavo o življenju in delu Simona Jenka v Prešernovi hiši, na ogled kulturnih znamenitosti Kranja in na odkritje spominjske plošče spremljevalcu slovenske moderne Cvetku Golarju jutri na Gostčem pri Škofiji Loki.

Toplo vas pozdravljamo med nami!

E. Roblek

Od 11. do 22. strani;

Snovanja —

**posebna rubrika
glasa — posvečena
100-letnici smrti
Simona Jenka**

Zborovanje slovenistov v Kranju

Poslanci o železarstvu

Jesenice, 26. septembra. — Danes popoldne so se zbrali na Jesenicah gorenjski poslanci republiškega in gospodarskega zbora. Ogladali so si železarno in se na posebnem sestanku pogovorili o nekaterih perečih problemih jeseniškega in slovenskega železarstva.

**Naročniki,
na zadnji strani
objavljamo imena
naročnikov, ki nas
bodo žrebali jeseni**

Več naporov za uresničitev programa

JESENICE, 26. septembra — V dvorani delavskega doma je bila danes seja delavskega sveta Železarn, kjer so razpravljali o izidu referenduma o združitvi slovenskih železarn, o pogodbi o ustanovitvi združenega podjetja in izvajanju sanacijskega programa v Železarni.

Na seji so na podlagi rezultatov referenduma sprejeli sklep o združitvi Železarn v Združeno podjetje slovenske železarn s sedežem v Ljubljani. Ko so govorili o predlogu pogodbe o ustanovitvi združenega podjetja, so podarili, da je pogoda hkrati tudi osnova za nadaljnji razvoj slovenskega železarstva. Do konca tega meseca jo bodo podpisali predsedniki delavskih svetov in direktorji slovenskih železarn. Hkrati pa so na seji izvolili tudi 8 članov delavskega sveta.

V razpravi o izvajanju sanacijskega programa pa so ponovno ugotovili, da pot do uresnitve zadanega cilja, da Železarna to poslovno leto ne sme končati z izgubo, ni lahka. Zato je naloga vseh 6000 članov kolektiva, da povečajo napore za uresničitev programa.

A. Z.

CENJENI POTROŠNIKI!

ZA VAS SMO PRIPRAVILI
od 1.—31. oktobra

POSEBNO
REKLAMNO PRODAJO
»JESEN V KOKRI«
Z NAGRADNIM ŽREBANJEM

● 100 DENARNIH PRIZNANIC podjetja Kokra za nakup blaga v vseh naših prodajalnah — v vrednosti 30.000 N din in

● 300 PRAKTICNIH DARIL proizvajalcev ter druga presenečenja

POTROŠNIKI!

Za jesen smo vam pripravili bogato izbiro blaga po konkurenčnih cenah in ugodnih kreditnih pogojih

OBISCIITE PRODAJALNE KOKRE

Vsak nakup prek 50.00 N din bo žreban 8., 15. in 22. oktobra ter 3. novembra 1969

Rezultati žrebanja bodo objavljeni ob vsakem žrebanju v časopisih GLAS, Kmečki glas in v vseh naših prodajalnah

ZK mora skrbeti za izvajanje svojih sklepov

Pretekli teden so imeli člani občinske konference ZKS Kamnik svojo sedmo redno sejo, na kateri so obravnavali vsebinske in kadrovske priprave na bližnje volitve konference organizacij in aktivov ZK ter poročilo o delu občinske konference njenih organov ter komisije v preteklem mandatnem

obdobju. Na seji konference so sprejeli tudi sklep, da bodo volitve konference organizacij in aktivov ZK v kamniški občini od 25. septembra do 25. oktobra. Nova občinska konferenca ZK Kamnik bo imela 43 članov, ki jih bodo izvolile organizacije zveze komunistov v občini. Kamniški komunisti — vseh je 567 — so združeni v 12 organizacij v občini, najštevilnejša organizacija ZK pa je Kamnik - mesto, sledi pa ji Duplica in organizacija Podjetja »Kamnik«.

V razpravi o dosedanem delu konference in njenih organov ter komisij so razpravljali poudarjali, da komunisti posvečajo premalo skrbi uresničevanju in izpolnjevanju sprejetih sklepov. Nekdo je ta negativni pojav slikovito opisal z naslednjimi besedami: »Sprejmemo neki sklep, zapremo mapo in že mislimo, da smo svoje delo opravili...«

Skratka, temu problemu bo morala tudi bodoča konferenca ZK v kamniški občini že na prvih svojih sejah odmeriti dovolj pozornosti. Med odprtimi problemi, ki čakajo bodočo konferenco, je tudi vprašanje integracijskih procesov v občini in ravno ta problem bi moral spodbuditi večjo delavnost zveze komunistov v delovnih organizacijah in v občini sploh. Predsednik kamniške občinske skupščine Vinko Gobec je v svojem razpravljanju opozoril na škodljiv pojav samoupravnega tehnokratizma. Po njegovem mnenju se v kamniški občini v zadnjem času pojavljajo primeri, ko vodilni strokovnjaki v nekaterih delovnih organizacijah »jemljejo samoupravljanje v zakup«. Strokovnjaki oziroma vodilni delavci namreč v delovnih organizacijah podreajo samoupravljanje in ga lahko obrnejo v takšno smer, da bodo imeli od njega čimveč koristi, tudi osebnih. Direktor Podjetja Kamnik Kazimir Keržič pa je dejal, da se lahko srečujemo tudi z drugim pojavom, ravno nasprotnem samoupravnem tehnokratizmu. To je po njegovih besedah v nevednosti samoupravljalcev, ki ima ravno tako škodljive posledice kot prej omenjena oblika. Zato bi morali prav komunisti nasprotovati omenjenima pojavoma in si prizadevati, da bo delovsko samoupravljanje res odsev težnj in interesov delovnega človeka.

V. Guček

Seja IO republiške konference SZDL

Stabilizirati financiranje SZDL

Hitrih korakov se približujemo koncu leta. Občinski organi so že začeli razpravljati o proračunu za prihodnje leto. Seštevajo se dohodki in izdatki, minusi in plusi v gospodarstvu, investicijah, splošni potrošnji itn. Vse to bo našlo svoj odsev v načrtih za prihodnje leto.

V senci nenehnih pomanjkanj sredstev tako republiških kot občinskih skupščin pa se v zadnjih letih po nekem nepisanem pravilu odjedajo sredstva za normalno delovanje socialistične zveze. Ko je o tem vprašanju nedavno razpravljal izvršni odbor republiške konference SZDL, so bili razgrnjeni naslednji podatki: če rečemo, da so občinske konference SZDL v Sloveniji 1966. leta dobile 100-odstotkov sredstev, potem so jih 1967. leta dobile samo 86, 1968. leta pa le še 80 odstotkov. Glede na to, da je v tem obdobju narodni dohodek porasel na 110 odstotkov, so dejansko sredstva socialistične zveze po občinah padle na 72 odstotkov. To se opravičuje s tem, da je tudi na drugih področjih čutili splošno pomanjkanje denarja, da je položaj na tem ali onem področju naravnost kritičen in podobno. To pa ne more biti opravičilo. Janez Vipotnik, predsednik republiške konference, je na seji dejal: »Socialistične zveze se nismo mi izmislili, to je ustavni činitelj. To je politični center samoupravljalvske družbe, ki se bo vedno bolj utrjeval in uveljavljal.« Kar pa zadeva vprašanje »kritične situacije« je bilo na seji rečeno, da je v taki situaciji potreba po dejavnosti socialistične zveze večja in so ji zato potrebna večja sredstva.

Izvršni odbor republiške konference SZDL bo sprožil akcijo za dolgoročno, sistem-

Zbor članic AFŽ iz Kranja

V gostišču Alp penzion v Tupaličah pri Predvdvoru se je v torek zbralo okrog 60 nekdanjih aktivistk, članic AFŽ iz Kranja, da bi obudile spomine na nekdanje delo po terenskih odborih iz časa okupacije in v prvih, gospodarsko najtežjih povojnih letih. Danes je večina le-teh že upokojena in ob tem tudi nekako izločena iz javnega življenja. Prav zaradi tega so se tokrat sestale. Izbrale so si odbor, ki bo skrbel za ponovna srečanja, ki naj bi bila vsako leto. K. M.

sko in načelno ureditev financiranja ne samo socialistične zveze, temveč tudi drugih družbenopolitičnih organizacij. Vsakoletno prosjačenje za denar rahlja stabilnost delovanja političnih sil. Pri občinskih konferencah socialistične zveze bi morali zaposliti strokovni in politično avtoritativni kader; za malo denarja pa se dobi slabši kader.

V razpravi je bilo omenjeno vprašanje, ali naj bodo osebni dohodki zaposlenih pri socialistični zvezi v poprečju OD drugih občinskih delavcev. Izražena je bila bojazn, da so lahko osebni dohodki preveč odvisni od volje subjektivnih činiteljev. Zato so menili, da je bolje, če je narodni dohodek osnova za sistemsko rešitev fi-

nanciranja družbenopolitičnih organizacij. Za občinske konference socialistične zveze in drugih organizacij pa bi bilo sprejemljivo, če bi se njihovo financiranje uredilo v razponu glede na občinski proračun.

Pri republiški konferenci SZDL bodo ustanovili skupino, ki bo pripravila material o teh problemih in o tem seznanila predsedstvo republiške skupščine, nujno pa je, da se podobne skupine ustanovijo tudi pri vseh občinskih konferencah socialistične zveze. Kajti zdaj je čas, da družbenopolitične organizacije po občinah nastopijo pred občinsko skupščino z zahtevo in predlogom za dolgoročno ureditev financiranja. Po domače povedano, zvoniti moramo pred točo. J. Vidic

Nenačelnost v izvajanju zakonov in mlačnost v idejni borbi proti negativnim pojavom je glavni vzrok neučinkovitosti

V sredo, 24. septembra, se je na pobudo občinske konference SZDL sestaj politični aktiv radovljiške občine in obravnaval politični položaj v občini.

V živahni razpravi, ki se je omejila zgolj na lastne občinske probleme — čeprav pogosto izhajajo kot posledica zveznih in republiških ukrepov, predpisov in zakonov — so predvsem obravnavali dosledno in odgovorno uresničevanje sprejetih načel, izvajanje predpisov, odlokov in zakonov in spoštovanje samoupravnih principov v gospodarstvu in družbenih službah. Govorili so o številnih problemih in opozorili na nenačelnosti, ki so bile očitne na vseh področjih družbenega življenja v občini. Govorili so o neprincipnem izvajanju zakona o nacionalizaciji nekaterih gostinskih objektov, s katerim so neupravičeno omogočili zlorabe, o statusu razlaščenih, o zaposlovanju, štipendiranju, socialni pomoči itd.

Glede na težave v gospodarstvu — ki je kljub dobrim proizvodnim uspehom posebno prizadeto z nelikvidnostjo, še bolj pa v gostinstvu, ki se navzlic ugodnim rezultatom v letošnji sezoni ne more izkoptati iz nezavidljivega položaja — je bilo rečeno, da je treba neobhodno poiskati ne le najustreznejše ekonomske rešitve z integracijskimi ukrepi,

temveč tudi s pravilno kadrovske politiko ob vsestranski pomoči občinske skupščine in družbenih organizacij. Zavedajoč se, da je to kompleksen problem celotnega gospodarstva, ki ni v pristojnosti in moči občine, je treba odločneje ukrepati. Posredno prek poslancev in vodstev družbenih organizacij, v republiških in zveznih organih z zahtevami o uresničevanju reformskih načel in o proučevanju predpisov in zakonih, ki so pomembni za vso družbeno skupnost, Zavedati se je treba, da vsako našo slabost in težavo in vsak pojav nezadovoljstva spretno zlorabljajo razni socializma sovražni elementi, katerega aktivnost se vse bolj stopnjuje. Na dan prihajajo vse bolj tisti nasprotniki našega naroda, proti katerim smo se borili in veliko žrtvovali. Vsako podcenjevanje teh elementov in njihove dejavnosti bi vodilo v težke posledice, ki se že opažajo povsod tam, kjer je aktivnost družbenopolitičnih organizacij premlacla, na kjer se zanemarljivo vzgojno delo in kjer se ne cenijo nacionalni ponos in pridobitve osvobodilnega boja.

Na koncu razprave je bil sprejet sklep, da se s stalščimi političnega aktiva seznanijo vse družbene organizacije. Temeljito naj se preučijo probleme in poišče ustrezne rešitve. J. Role

MISLITE PRAVOČASNO NA STANOVANJE

zato varčujte pri

Gorenjski kreditni banki

ki vam odobri NA PODLAGI PRIVARČEVANEGA DENARJA

kredit

po 2 % obrestni meri

Obenem sodelujete pri nagradnih žrebanjih, če varčujete najmanj za dobo dveh let.

Informacija o prisilni upravi v Vodovodu

Na zadnji seji kranjske občinske skupščine, v četrtek, 13. septembra, je bila dana tudi informacija o uvedbi prisilne uprave v komunalnem podjetju Vodovod Kranj in o sodbi vrhovnega sodišča SR Slovenije glede te odločbe.

O uvedbi prisilne uprave v podjetju Vodovod Kranj oziroma o nepravilnostih je prejšnja občinska skupščina razpravljala 3. in 23. oktobra lani. Zaradi ugotovitev, o katerih smo takrat pisali tudi v Glasu, je skupščina sprejela

sklep o prisilni upravi in izdala tudi odločbo.

Na seji je tajnik skupščine tov. Pavle Zupancič povedal, da se je podjetje Vodovod pritožilo in da je vrhovno sodišče njegovo pritožbo ugodno rešilo. Sodišče je med drugim ugotovilo: da je do nepravilnosti prišlo zaradi premajhne strokovne usposobljenosti računovodske službe, da podjetje ni zaslo v finančne težave in da ni ugotovljeno, da ne bi izpolnjevalo družbenih obveznosti.

A. Z.

Slavnostna seja ob 100-letnici gasilstva

V koncertni dvorani delavskega doma v Kranju bo danes (sobota) popoldne slavnostna seja občinske gasilske zveze. Seja bo posvečena 100-letnici gasilskega delovanja

na Slovenskem in pravkar minulemu požarnovarnostnemu tednu. Na seji bodo podelili tudi odlikovanja najbolj prizadevnim gasilcem v kranjski občini.

A. Z.

SKUPŠČINA OBČINE JESENICE

razpisuje

na podlagi 13. člena zakona o sodiščih splošne pristojnosti (Uradni list SRS št. 20-220/65)

PROSTO MESTO SODNIKA
pri Občinskem sodišču na
Jesenicah

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za sodnika, predpisane v 40. členu temeljnega zakona o sodiščih splošne pristojnosti (Uradni list SFRJ št. 7-82/65), naj se prijavijo komisiji za volitve in imenovanja Skupščine občine Jesenice v 30 dneh po objavi.

Komisija za volitve in imenovanja
SKUPŠČINE OBČINE JESENICE

Drobci iz razmišljanj o gospodarjenju v občini Jesenice

Zaradi enostranske razvitosti lahko kdaj pa kdaj požanješ dvojno žetev, vendar moraš računati s tem, da boš več let zapovrstjo morda ostal brez nje

(Nadaljevanje)

OBREMENTIVNE

Najbrž je le malokatero podjetje v naši deželi tako obremenjeno kot jeseniška železarna. Njene obremenitve izvirajo iz rekonstrukcije, ki je bila začeta v zelo neugodnem času in še teče. Nanašajo se na mednarodne in domače kredite, podražitve v letu izvajanja rekonstrukcije, interkalarnе obresti in podobno. Obresti, ki izvirajo iz normalnih podražitev in odplačila glavnice, bi najbrž ne predstavljale kakšnega posebnega bremena, če bi bila leta 1962 začeta rekonstrukcija končana v pravem času, se pravi, če bi krediti iz

bank ne kasnili, če bi ne padla vmes reforma z vsemi podražitvami in ostalimi za rekonstrukcijo podjetja negativnimi učinki. Ker rekonstrukcija ni zaključena in še danes vse proizvodne naprave ne obratujejo, je razumljivo, da še ne moremo od njih zahtevati pričakovanih finančnih učinkov (vsaj vseh ne). Zategadelj je bil letos skladno s sanacijskim programom dosežen pri bankah, ki so kreditirale rekonstrukcijo, moratorij za zapadle obresti in odplačila glavnice, imamo pa zagotovila, da bodo pooblaščen in odgovorni še letos začeli reševati tudi te, ki pritiska na podjetje iz nastalih interkalarnih obresti. Zlasti slednje so zelo visoke in podjetje ne nosi

Uskladiti potrošnjo

»Kljub ugodnemu porastu proizvodnje in storitev ter ugodnemu porastu osebne potrošnje menimo, da gospodarski položaj ni ravno ugoden, ker vplivajo težave v zvezi z nelikvidnostjo na osnovne gospodarske odnose, od katerih je odvisna rast gospodarstva (modernizacija)... Zato priporočam skupščina gospodarskim organizacijam ob pričakovanju določenih ukrepov, da še naprej vztrajajo na stališčih, ki zagotavljajo dobro gospodarjenje v okviru ciljev gospodarske reforme. Predvsem naj delovne organizacije usmerijo največje napore v izterjavo dolžnikov...«

To je le del stališča oziroma priporočila gospodarske komisije pri kranjski občinski skupščini, ki so ga odoborniki skupaj z nekaterimi drugimi priporočili, naslovljenimi na delovne organizacije, sprejeli na zadnji seji občinske skupščine, ko so razpravljali o polletnem gospodarjenju in uresničevanju investicij na področju komunalnih dejavnosti in družbenih služb.

Ceprav so podatki o polletnem gospodarjenju v kranjski občini precej relativni, ker vemo že zdaj, da bodo rezultati ob triletnem letu, predvsem pa konec leta drugačni, vseeno lahko ugotovimo, da se tudi v kranjskem gospodarstvu kažejo težave zaradi nelikvidnosti.

Poglejmo nekaj ugotovitev in številke iz polletja:

Materjalni stroški rastejo hitreje od amortizacije, dražijo se surovine in storitve; predvsem v gradbeništvu, prometu, zvezah, v obrti in industriji. Izplačilo osebnih dohodkov se je povečalo za 11,3 odstotka, realni osebni dohodek pa se je zaradi porasta cen povečal le za 3 odstote. Nadalje se kaže zmanjšanje skladov v gospodarstvu. Zmanjšala so se sredstva na žiro računih, povečali so se krediti za obratna sredstva. Investicije v gospodarske zmogljivosti pa so dosegle le 22,9 odstotka letošnjega investicijskega programa. Prav tako se v polletju opaža v občini zaostajanje investicij v družbeni standard. Razen teh pa niso prav nič spodbudni tudi podatki o zalogah, terjatvah itd.

Ze teh nekaj podatkov torej potrjuje, da se tudi v kranjskem gospodarstvu kažejo tisti problemi, ki so značilni za večanje nelikvidnosti.

Zato se zastavlja vprašanje, kako se vključevati v preprečevanje nastajanja žarišč nelikvidnosti?

Zanašanje na določene ukrepe, do katerih bo zagotovo prišlo, bi bilo lahko za marsikoga kaj slaba usluga. Ukrepi naj bi sicer prispevali k odpravljanju žarišč, vendar pa je treba upoštevati, da imajo na gospodarska dogajanja vpliv tudi gospodarske organizacije same. Pa ne samo te. Na reševanje težavnega položaja lahko vplivajo vsi. Če vemo, da je eden od vzrokov za težave preveliko trošenje, potem je prvi ukrep, ki zadeva prav vse in na vseh področjih, da bomo uskladili potrošnjo z razpoložljivim denarjem. To pa pomeni, da bo v kranjski občini (pa tudi v drugih, kjer so podobne težave) treba izvajati resolucijo o razvoju gospodarstva in družbenih služb v okviru denarja, ki je na voljo. Takšno politiko pa bodo najbrž morale podpreti tudi politične organizacije v občini in krajevni skupnosti. Primer: Povečana vlaganja v ceste in druge komunalne storitve (izven Resolucije) lahko trenutno vplivajo na dobro politično razpoloženje v nekaterih naseljih. Ker pa bo s tem porabljen denar za nekaj let naprej, se lahko ustvarjanje trenutnega dobrega razpoloženja že čez nekaj let pokaže kot bumerang. Skratka, v nadaljnji investicijski potrošnji, bo treba uresničevati le dobro preučene (racionalne) projekte in seveda take, katerih kritje bodo zagotavljali znanl, vnaprej določeni viri sredstev.

A. Zalar

Predstavljamo vam:

Svit Kamnik

Industrijski kombinat Sviti iz Kamnika že nekaj let dosega lepe poslovne rezultate. Njihov porast pa je očiten zlasti letos, saj so v sedmih mesecih povečali industrijsko proizvodnjo kar za 36 odstotkov, medtem ko je izvoz skoraj trikrat večji kot v enakem obdobju lani. Tako so letos že izvozili na zahodno tržišče — predvsem v Francijo, Zahodno Nemčijo in Avstrijo — za 180.000 dolarjev svojih izdelkov, do konca leta pa naj bi izvozili za 340.000 dolarjev. Ceprav predstavlja izdelovanje umetne keramike le majhno del Svitevo proizvodnje, lahko rečemo, da je omenjeno podjetje skoraj bolj znano po keramičnih izdelkih kot pa po elektroporcelanu, čistilih in kemičnih sredstvih ki predstavljajo levji delež proizvodnje. Vse hitrejšemu razvoju kemične industrije v svetu se prilagajajo tudi v Svitu. Lani je začela obratovati popolnoma avtomatizirana tunnelska peč, medtem ko bodo letos za modernizacijo proizvodnje namenili 5 milijonov dinarjev. Pred kratkim so zgradili tudi nov obrat na Bakovniku, v katerem bodo impregnirali tudi papir in svilo. Med pozitivnimi ugotovitvami v Svitem poslovanju velja omentiti tudi podatek, da so letos sprejeli 111 novih delavcev, med njimi tudi precej strokovnjakov. Želeli bi še zaposliti delavce z visoko izobrazbo, vendar jim to ne uspe. Vzporedno s povečano proizvodnjo in produktivnostjo so letos v Svitu povečali tudi osebne dohodeke, ki so bili še lani med najnižjimi v kamniški občini. V. G.

nobene krivde, da so nastale. Ker se censki odnosi rešujejo počasi in ker rekonstrukcija kasni, še zlasti pa zato, ker kaže, da bo v bodoče zelo težko dobiti sredstva za nadaljnjo modernizacijo železarne (tisti del, ki bi lahko hitreje dal občutnejše finančne učinke), je razumljivo, da bo treba nujno doseči podaljšanje moratorija za zapadle obveznosti iz danih kreditov v celotnem ali delnem obsegu vsaj še za nekaj prihodnjih let. Taka rešitev skupno z razbremenitvijo podjetja za interkalarnе obresti, bi bila neobhodna, če naj železarna v prihodnjih letih posluje vsaj na rentabilni meji. Le, če bi se bistveno spremenila censka razmerja, potem pravkar obravnavana rešitev ni potrebna. Pogled skozi naše, jeseniške oči na obveznosti železarne bi v luči reforme izgledal takole: z dobrim delom, visoko produktivnostjo in urejenimi cenami plačati vse svoje obveznosti. Ker imamo zaenkrat le prvo dvojico (dokaj dobro delo in kar ustrežno produktivnost) ne pa ustreznih cen našim izdelkom, je razumljivo, da bo treba iskati rešitve tudi drugod.

F. Zvan

(Dalje prihodnjic)

Seja skupščine občine Kamnik

Kamniško gospodarstvo ni žarišče nelikvidnosti

V četrtek dopoldne so se na prvi seji po »parlamentarnih«
počitnicah zbrali odborniki obeh zborov kamniške občinske
skupščine. Kljub precej obširnemu dnevnemu redu — obsegal
je kar 14 točk — so odborniki najbolj zavzeto razpravljali
o polletnih periodičnih obračunih gospodarskih organizacij,
o likvidaciji tovarne kovanega orožja in o predlogu urbani-
stičnega načrta Moste — Komenda.

Ceprav smo o gibanju go- ju že pisali, naj ponovim ne-
spodarstva v kamniški obči- ktere ugotovitve. Letošnje
ni v letošnjem prvem pollet- prvo polletje je za kamniško

gospodarstvo pomenilo nada-
ljevanje gospodarskega vzpo-
na in oživitve, ki se je začela
lani. Med osnovnimi značil-
nostmi je treba omeniti zla-
sti povečanje industrijske
proizvodnje, večjo obrtno
proizvodnjo, povečano pro-
duktivnost in večji izvoz. So-
razmerno z omenjenimi čini-
telji so se povečali tudi po-
prečni osebni dohodki zapo-
slenih, kot tudi število zapo-
slenih, ki je ob letošnjem
polletju doseglo številko 7681,
kar je doslej največ. Na dru-
gi strani pa so se pojavile
tudi nekatere negativne ten-
denca, kot so prekomeren po-
rast življenjskih stroškov, ve-
dno večja nelikvidnost gospo-
darskih organizacij in nekoli-
ko neusklajeno povečanje
osebnih dohodkov, ki so hi-
treje naraščali kot produk-
tivnost. V razpravi so odbor-
niki opozorili tudi na vse-
splošno nelikvidnost v gospo-
darstvu, vendar so poudarili,
da kamniško gospodarstvo ni
žarišče tega pojava saj mu
kupci dolgujejo več kot 90
milijonov din, medtem ko je
kamniško gospodarstvo dol-
žno nekaj več kot 40 milijo-
nov din. Udeležba terjatev
do kupcev se iz leta v leto
veča, medtem ko obveznosti
kamniškega gospodarstva do
dobaviteljev upadajo.

Ceprav so rezultati kamni-
škega gospodarstva ugodni,
pa se nekateri odborniki v
svojih razpravah niso mogli
otresti bojazni, koliko ča-
sa bo še trajalo to »konjuk-
turno«
stanje, kot je dejal
eden izmed njih. Ob tem zla-
sti ne bi smeli pozabljati, da
se ekonomičnost poslovanja
v kamniških gospodarskih
organizacijah že nekaj let
ne povečuje in zato je ome-
njena bojazen toliko bolj
upravičena. Na koncu naj
omenimo še en podatek, in
sicer, da delež gospodarstva
v družbenem produktu kam-
niške občine stalno narašča.

V. Guček

Javne razprave o go- spodarjenju z gozdovi v kranjski občini

Pred nedavnim so se v kranjski občini že začele raz-
prave o gospodarjenju z gozdovi. Tako je o teh vpra-
šanjih do sedaj že pripravilo razpravo Gozdno gospo-
darstvo Kranj. Podobna razprava pa je bila v pone-
deljek popoldne tudi na posvetu predsednikov krajev-
nih organizacij SZDL iz kranjske občine, v sredo pa na
razširjeni seji sveta za kmetijstvo in gozdarstvo kranj-
ske občinske skupščine. Vseh teh razprav so se do sedaj
udeležili tudi republiški poslanci, predstavniki občine
in nekaterih občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Razprave o gospodarjenju z gozdovi pa se bodo sedaj
nadaljevale z javnimi razpravami v nekaterih večjih
krajih v kranjski občini. Te razprave bodo pripravile
organizacije socialistične zveze na terenu, vodili pa jih
bodo republiški poslanci.

● Jutri (nedelja) ob 10. uri bo takšna razprava
v Goričah, za posetnike gozdov v krajevnih skupnostih
Goriče, Golnik in Trstenik.

Vse ostale razprave pa bodo v občini prihodnji
mesec:

● 1. oktobra, ob 18. uri v Stražišču za krajevno
skupnost Stražišče, Gorenja Sava in Orehek; ob 19. uri
pa na Jezerskem, za krajevno skupnost Jezersko;

● 2. oktobra, ob 19.30 v Senčurju za KS Senčur in
Visoko;

● 3. oktobra, ob 18.30 v Cerkljah za KS Cerklje, Br-
niki, Grad, Poženik, Senturška gora, Zalog in Velesovo;
ob 19. uri pa v Mavčičah za KS Mavčiče;

● 4. oktobra, ob 19.30 v Preddvoru za KS Preddvor,
Bela in Olševke;

● 5. oktobra, ob 10. uri v Besnici za KS Besnica in
v Naklem za KS Naklo, Podbrezje, Duplje in Struževci;
ob 15. uri pa v Podblici za KS Podblica;

● 8. oktobra, ob 19. uri v Predosljah za KS Pre-
doslje, Britof in Kokrica;

● 10. oktobra, ob 19. uri v Kranju za KS Primskovo,
Vodovodni stolp (Rupa) in Huje-Planina;

● 11. oktobra, ob 18. uri v Voklem za KS Voklo,
Trboje in Voglje; ob 19. uri pa v Pševem za KS Pševo,
Javornik, Cepulje in Planica;

● 12. oktobra, ob 9. uri v Kokri za KS Kokra in
ob 10. uri v Zabnici za KS Zabnica in Bitnje.

Organizacije socialistične zveze vabijo, da se javnih
razprav udeležijo lastniki gozdev oziroma posestniki,
predvsem pa tisti, ki jim je gozd glavna dejavnost ozi-
roma vir dohodka.

Po javnih razpravah na terenu, bo o vprašanju go-
spodarjenja z gozdovi še enkrat razpravljal svet za kme-
tijstvo in gozdarstvo kranjske občinske skupščine, pred
končno razpravo v republiški skupščini pa se bodo
o pripombah oziroma stališčih pogovorili v Klubu po-
slancev tudi republiški poslanci z vse Gorenjske.

A. Z.

ODDELEK
ZA ZDRAVILNA ZELIŠČA
NOVO MESTO

KVALITETNO

BRINJE

vam nudimo po ugodnih pogojih.

Količine nad 2000 kg dostavljamo na dom.

odkupujemo

čisto brinovo olje po najvišjih dnevnih cenah.

Za pojasnila in naročila se obračajte na naslov:

K R K A, tovarna zdravil, oddelek za zdravil-
na zelišča, Novo mesto, Novi trg 9 (avtobus-
na postaja), telefon (0-68) 21-304.

Sprašujemo

predsednika jeseni-
niške skupščine tov.
Franca Zvana

»Tovariš predsednik, tako imenovana Turska cesta bo zgrajena predvidoma do 1974. leta. Znano je stališče, da bi to cesto povezali s predorom pod Karavankami. Povejte nam, prosim, kakšne so po vašem mnenju trenutne možnosti za gradnjo predora in kdaj bo ta zgrajen?»

»Najbrž ni prav, da sprašujete mene, saj sem ta hip o zadevi preslabo poučen, zato premalo odgovoren in najbrž niti ne bi smel biti najbolj zainteresiran. Zadnje čase namreč slišim kar precej pogoste ugotovitve o nekaterih pritiskih iz občin na določene republiške organe in res ne bi želel narediti vtisa, da smo občani naše občine najusodnejše zainteresirani za ta predor.

Res je prišla začetna pobuda od nas. Prvič sem razpravljal o tem predoru ob obisku avstrijskega državne-
ga predsednika gospoda Jo-
nasa pri nas. Ker so me po-
vabili na razgovor, ki ga je
vodil s predsedniki obeh ob-
čin sem to pobudo sprožil.
Vendar bi rad povedal, da bi
morala biti na tej hitri ce-

stni povezavi zainteresirana ne le Slovenija, marveč pred-
vsem Jugoslavija. Občani je-
seniške občine lahko shajajo
tudi brez predora. Če gre
za naše gospodarske rezulta-
te, smo mnogo bolj zaintere-
sirani za nekatere ceste
tretjega reda kot za predor.
Vse to pripovedujem zgolj
zato, da zavrnem modrova-
nja o občinskih izsiljevanjih.

Po tistem, ko je bil gospod
predsednik Jonas pri nas, je
bil sestanek zastopnikov re-
publiškega izvršnega sveta in
zastopnikov Koroške deželne
vlade v Ljubljani. Od tedaj
naprej pa mi ni znano,
kakšna pota ubira usoda pre-
dora. — Svoječas je bila izra-
žena odločna zahteva, da je
treba do konca leta pripraviti
idejne projekte, prihodnje
leto pa glavni projekt. Ven-
dar vem, da delo za izdelavo
idejnega projekta še ni steklo,
konec leta se pa kar hitro
približuje.

Zato in ker je tako, vam
ne morem reči, kdaj bo stek-
la gradnja predora in kdaj
bo le-ta zgrajen. Poprašajte
tam, kjer vedo o stvari več
in bolje. A. Zalar

Razpisna komisija pri
Službi družbenega
knjigovodstva, podružnica
515 Kranj

razpisuje

DVE STIPENDIJI
na ekonomski fakulteti —
gospodarska smer.

Prednost imajo moški viš-
jih letnikov, ki jih zanima
delo inšpektorjev in anali-
tikov.

Višina stipendije je dolo-
čena s pravilnikom.
Prošnje — kolkovane z
0,50 din je treba poslati
na Službo družbenega knji-
govodstva, podružnica 515
Kranj, Trg revolucije 2,
do najkasneje 10. oktobra
1969.

PETROL

LJUBLJANA, PE LJUBLJANA

razglašča

PROSTA DELOVNA MESTA

1. več prodajalcev

za bencinske servise v Kranju

2. poslovodje

bencinskega servisa v Kranju

Pogoji:

pod 1. KV delavec v trgovini ali srednja strokovna
izobrazba
pod 2. VKV delavec v trgovini

Poskusna doba traja 6 mesecev.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na naslov:
Petrol, PE Ljubljana — Ljubljana, Prešernova c. 42.

Ob 100-letnici smrti pesnika Simona Jenka so minuli četrtek zvečer v galerijskih prostorih Prešernove hiše v Kranju odprli spominsko razstavo del, zapiskov, člankov in slik tega velikega mojstra stihov. Gradivo je pripravila Osrednja knjižnica iz Kranja v sodelovanju s Slovansko knjižnico Ljubljana in Prešernovim muzejem. — Foto: F. Perdan

Literarnozgodovinska razstava

Ob 100-letnici smrti Simona Jenka

Pretekli četrtek, 25. septembra, je bila v galerijskih prostorih Prešernove hiše v Kranju odprta zanimiva in poučna razstava pesnikovih rokopisov, objav, upodobitev, prevodov in biografskih listin. Seveda vse le v izboru, ki ga je nakazoval teren, prostor in dosegljivost gradiva.

Razstavo je pripravila Osrednja knjižnica v Kranju s sodelovanjem Slovenske knjižnice iz Ljubljane in Prešernovega spominskega muzeja v Kranju.

Otvoritve, ki je bila ob 18. uri, se je udeležilo številno občinstvo, med katerim smo opazili kar precej mladine. Zbrane goste je pozdravil direktor Osrednje knjižnice, prof. Miha Mohor in nato v kratkih besedah orisal priprave in namen razstave.

Pri ogledu, ki je sledil uvodni slovesnosti, so nas posebno pritegnili pesnikovi biografski dokumenti, med njimi pravni spis, ki ga je Simon Jenko sestavil kot notarski uradnik v pisarni dr. Strgarja, nadalje slike pesnikovega sorodstva in končno tudi originalni Register umrlih z vpisom Jenkove smrti na dan 18. oktobra 1869. leta. Prvič bo javnost seznanjena z nvanjo podobo Leopoldine Kuraltove, ki je bila mladem Jenku prvi pesniški ideal; njegova Lavra... Pretresljiv je tudi pogled na pesnikovo tobačnico s tremi viržinkami, ki so Jenku ostale ob smrti.

V ostalih šestih vitrinah so obiskovalcem razstave prezentirani prvotiski Jenkovih pesmi. V Slovenskem Glasniku od l. 1858 do 1863. in v Novicah l. 1855, nadalje faksi-

milirani rokopisi, posmrtna objava Pesmi, ki so jih urejali Funtek Gangl, Gionar, Pregelj, Bernik in drugi.

Zanimiv je tudi pogled v vitrino z naslovom »Jenko v glasbi«, kjer je zbran izbor Hajdrihovič, Ipavčevih, Davorina Jenka in Petra Liparja uglasbitev na besedila Simona Jenka.

Posebno bogat je izbor prevodov Jenkovih pesmi v tuje jezike (angleško, francosko, nemško, italijansko, rusko, srbohrvaško, češko, madžarsko, bolgarsko in makedonsko). Prav tako obsežno je predstavljen tudi izbor del iz jenkoslovja (Ivan Jenko, Fran Levec, Anton Slodnjak, France Bernik, Boris Pateranu, Jože Pogačnik, Andrej Budal, Blaž Tomaževič, F. Safar, Vida Dostalova, Ivan Grafenauer, Makso Pirnat in drugi).

Nedvomno največja privlačnost razstave pa so doseđane upodobitve Simona Jenka, nekatere javnosti še malo znane ali povsem neznanne. Zanimive so tudi slike hiš in domačij v zvezi z Jenkovim rodom (Podreča, Praše in Mavčice).

Gotovo bo razstava, ki bo že odprta le do 7. oktobra, deležna številnega obiska. Posebno šolska mladina Kranja in okolice naj bi na tej razstavi doživljala nazorne učne ure o Simonu Jenku.

J. R.

Jeseniško gledališče pred jubilejno sezono

Skoraj zagotovo je že iz gledala ureditev prepotrebne nega centralnega ogrevanja gledališke stavbe na Jesenicah, ki naj bi prvotno bila izvedena v poletnih mesecih, potem pa je kazala, da bo zaradi nepredvidenih težav zavlekla začetek letošnje gledališke sezone na Jesenicah prav na konec leta. Zato vodstvo gledališča niti ni hitelo s pripravami na novo sezono, zlasti še, ker je bila nova zaključena sredi poletja, saj je bila šele zadnje dni julija v okviru proslav 100-letnice železarne slavnostna predstava ljudske drame F. Klinarja Plavž. Za ureditev centralnega ogrevanja so že izdelani vsi projekti in tudi zagotovljena sredstva, nepredvidena tehnična sprememba pa je onemogočila, da bi centralno ogrevanje zafunkcioniralo že to zimo. Zato je vodstvo gledališča minule dni hitro ukrepalo in okvirni repertoarni repertoar za sezono 1969/70 in delovni načrt do konca leta je bil minule dni izdelan in sprejet. Nova sezona 1969/70 bo jubilejna 25. sezona amaterskega gledališča, zato je repertoar zanjo sestavljen še bolj skrbno. Čeprav gledališču ne manjka težav (zlasti finančnih) pa si gledališki kolektiv upravičeno obeta, da bo z vso poštrevnostjo, zavzetostjo, skrajnim varčevanjem in seveda ob naklonjenosti publike, prebrodilo težave in jubilejno sezono ne samo po zastavljenih načrtih začelo, temveč tudi z uspehi — delovnimi in umetniškimi — končalo. To bi bil tudi najlepši uvod v priznanje 25-letnice obstoja in dela amaterskega gledališča na Jesenicah prihodnje jeseni, ko bo zagotovljena tudi res topla dvorana.

Sezono 1969/70 bo gledališče začelo z uspešno uprizoritvijo ljudske drame F. Klinarja Plavž, poleg tega pa bo ponovilo iz minule sezone še ljudsko igro J. Tomažiča Lepa Vida. Za konec novembra je predvidena druga premiera, in sicer komedija M. Stefanaca Večna lovišča, tretja premiera pa bo še ne izbrano mladinsko delo konec decembra.

V okvirni repertoar pa so izbrane še drame iz domače dramatike. A. Remca Magda, A. Leskovca Dva bregova, J. Vojnoviča Ekvinočelj in novo delo V. Rabadana Ognjeni

vihar, iz klasike pa Shakespeareova tragedija Romeo in Julija. Domačo komedijo predstavlja Nušičev Pokojnik, tuji pa Trideset sekund ljubezni. A. Benedettija in Tuje dete V. Skvrkina. Poleg mladinske igre za novo leto je v programu tudi še pravljica B. Gorjana Janko in Metka. Čeprav je dosedanji režiser gledališča Bojan Čebulj odšel za novinarja k lokalni radijski postaji, bo vendar še sodeloval pri gledališču, zato ima gledališče v načrtu, da bo v sezoni 1969/70 uprizorilo šest do sedem dramskih del. S tem bo tudi najdostojnejše počastilo svoj 25-letni delovni jubilej, in se tako izkazalo vredno zaupanja in naklonjenosti, ki ga uživa pri družbenih forurim in še posebej pri publiku.

-nj-

FILM

SAMA V TEMI — ameriški barvni.

Režija: Terence Young.

Igrajo: Audry Hepburn, Alen Darkin itd.

Napovedan je razburljiv film. Gre za mamilo v lutki, ki ga hoče dobiti v roke tolpa gangsterjev. Načrt je izdelan do najmanjših podrobnosti, toda slepa junakinja prekriža račune kriminalcem z zelo pogumnim dejanjem. Delo se po zamisli približuje tistim filmom, ki s skrivnostjo in nenavadnostjo razburjajo našo domišljijo. Posnet je zanimivo in po okusu širokogrudnih gledalcev. Seveda pa je Audry Hepburn spet najboljša. S svojo ljubkostjo in doživljajo razorožuje nasprotnike in gledalce v dvorani.

PREPOVEDANE STOPNICE — ameriški.

Režija: Robert Mulligan.

Igrajo: Sandy Denis, Patric Bedford itd.

O težavah mladih učiteljev, ki se že na začetku dela spopadajo s težavami, slišimo in beremo mnogokrat. Podjetna Silvija se pri učenju sreča s tako težkimi problemi, da na koncu skorajda vrže puško v koruzo. Vendar le najde toliko moči, da se premisli. Posredi je tudi ljubezen, ki jo močno prizadene. Film je narejen precej okusno, toda narejeni zapleti večkrat motijo. Videli bomo spet film z vsebino, ki komajda prija sodobnemu gledalcu.

SODOMA IN GOMORA obdoluje svetopisemsko zgodbo. Kraj bogastva, spletke, pojav angelskih odrešenikov in komajda verjetni preobrti so značilnost tega dela.

Francozi pa so s CLOVEKOM ODVEČ povedali, kako je treba rešiti obsojence in kako je treba osumiti človeka, za katerega nihče ne ve, kaj se skriva v njegovi duši.

B. Česen

Razstavi v loški ljudski knjižnici

Ob otvoritvi spominske plošče Cvetku Golarju na Gostemem je škofojloška knjižnica pripravila tudi razstavo njegovih del, fotografij in nekaterih rokopisov. Razstava je tematsko urejena in ima naslednje razdelke: življenje, pesmi, proza, dramatika, antologije in prevodi. Slavisti s kranjskega posvetovanja, ki si bodo ogledali to razstavo, bodo imeli priložnost videti tudi rokopis škofojloškega pasijona in nekatere dragocene inkunabule iz knjižnice kapucinskega samostana v Škofji Loki.

Razen tega pa je knjižnica pripravila še razstavo slik prve in druge Groharjeve slikarske kolonije, ki ostane kot obvezno darilo slikarjev v Škofji Loki.

J. Krek

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa republika razstava planinske fotografije. V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in v II. nadstropju etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem. V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v Galeriji v isti stavbi pa razstava ob 100-letnici smrti pesnika Simona Jenka. Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure.

Folklorna skupina zaživela

Po nekajletnem premoru bo v dijaškem domu v Kranju spet zaživela folklorna skupina, ki je bila pred leti zelo delavna in je bila edina tovrstna mladinska skupina v občini. Mladi plesalci iz

dijaškega doma so že sodelovali na mladinskih festivalih Bratstva in enotnosti v Bitoli in Slavovskem Brodu. Slovenske narodne noše že imajo in bodo lahko kmalu začeli z vajami.

J. K.

Pred petindvajsetimi leti je gorela Radovna

Naj nikdar ne usahne epopeja o Radovni

KLEMENČKOVA ROZIKA, SANCOVA MAJDA IN FRANČELJ VONČINA SO BILI EDINI, KI SO JIH ESESOVCI UJELI, A JIH NISO UBILI — O GROZNI NA FRČKOVEM ROVTU — V SREDNJI RADOVNI NE ŽIVI NIHČE OD VASČANOV, KI SO MED VOJNO ŽIVELI V VASI — 20. SEPTEMBRA 1944. LETA JE BILA PARTIZANSKA VAS SREDNJA RADOVNA POPOLNOMA OPUSTOŠENA, POŽGANA, VASČANI PA POBITI IN SEŽGANI — NEDOTAKNJENA STA OSTALA LE DVA CEBELJNAKA —

Jože Vončina je bil pastir v Radovni. Njegova dva brata sta bila partizana, oče pa aktivist OF. Tudi Rado Stajer iz Spodnjih Gorij je bil pastir v Radovni. Fantiča sta po pašnikih in travnikih ob potoku Radovna pasla živino, obenem pa budno opazovala okolico. Skrivaj sta prenašala pošto in obveščala partizanske enote in terence o premikih sovražnika in položaju v vasi. Tistega jutra so esesovci oba ujeli in vrgli v ogenj Pangrčeve hiše.

Blizu križpotja pod gozdarsko kočjo je bila nemška zaseda. V koči sta spala gozdna delavca Janez Eržen in Franc Vončina. Ko sta zaslišala streljanje, sta zbežala iz kočje in se nameravala umakniti v hrib. Z daljave sedemnajstih metrov so Nemci takoj ubili Eržena, Vončina pa se je vdal in k sreči ostal živ, njegovega 14-letnega sina Jožeta pa so vrgli v ogenj.

Radovna je bila 20. septembra 1944. leta prizorišče osebnih in množičnih tragedij. Janez Eržen je bil rojen 20. septembra 1897. leta v Leskovcu, ustrelili pa so ga natanko na 47. rojstni dan. Pastir Rado Stajer je bil rojen 20. septembra 1930. leta, sežgali pa so ga v Radovni točno na 14. rojstni dan.

IZ OGNJA IN DIMA SO ODMEVALI OBUPNI KRIKI

Le redki so preživeli pokol v Radovni. Med njimi sta tudi Marija Sanca in njena hčerka Rozika.

Sanca je 1933. leta najel v Radovni zemljišče, na katerem je postavil podjetje za pridobivanje krede. Stanovljaj so v baraki poleg Krede. Že 1942. leta so v Sancovo hišo prihajali partizani. Najstarejšega Sancovega sina so Nemci 1943. aretirali in odpeljali v Dachau (zdaj je direktor Golf hotela na Bledu). Lado in Zarko pa sta bila partizana (prvi je zaposlen pri Gradisu na Jesenicah, drugi pa je direktor Prisanke v Kranjski gori).

Marija Sanca mi je v Kranjski gori takole pripovedovala svoje spomine na požgano Radovno:

»Usodno noč smo v naši hiši spale tri: poleg mene je bila v hiši še hči Majda in Klemenčkova Rozika. Mož je bil na Dunaju, kamor je šel

nakupovat material za podjetje in za partizane.

Ne verjamem, da so naši ujeli na Frčkovem rovtu enega ali dva nemška vojaka. To je bil samo izgovor. Nemški komandant je menda na Bledu dejal, da so ga iz Frčkove kočje napadli oboroženi vaščani, zato je dobil dovoljenje za požig vasi.

Groznje, da bodo požgali vas, če se vojaka ne vrne v osmih dneh, smo sicer resno dojel, a kljub temu nismo verjeli, da bodo vse vaščane pobili. Vsaj starčke in otroke ne. Najbolj so se bali pri Konavcu. Gospodar je čisto jokal od strahu, kaj se bo zgodilo. In res so pri Konavcu umorili celo družino: očeta, mater, 17-letnega sina in 18-letno hčerko.

Zvečer pred požigom je šla skozi Radovno četa vojske državne varnosti. Sploh niso slutili, kaj namerava sovražnik. Zvečer smo opazili raketo, ki je poletela z Mežaklje čez Radovno na Pokljuko. Razmišljali smo, kaj bi mogla raketa pomeniti. Zaskrbljeni smo šli spat. Zgodaj zjutraj smo v vasi zaslišali streljanje. Naš delavec, ki je delal v Kredu, nas je prišel opozoriti, da na začetku vasi že gori in naj se hitro umaknemo v gozd.

Pogledam skozi okno in vidim, da v vasi nekaj hiš že gori. Hitro smo se oblekle in zbežale iz hiše. S seboj nisem vzele ničesar, ker ni bilo časa. Hčerka Majda in Klemenčkova Rozika pa sta bežali bos. Bežale smo čez most Radovne. Onstran mostu sem pohitela v hrib proti poključkim gozdom, hči Majda in sosedova Rozika pa sta bežali po cesti proti Zgornji Radovni. Samo nekaj minut sem zaslišala obupno kričanje Majde in Rozike. Boleč srh me je spreletel ob misli, da sta deklici padli sovražniku v roke.

Do pete ure popoldne sem bila sama v gozdu. V dolini sem zaslišala obupne krike ljudi, dobro znane glasove vaščanov. Dim je ovijal gozdove tja do Gorij. Videla sem, da v dolini v objemu ognja in strahovitih mukah umirajo ljudje. Zbegana sem hodila od smreke do smreke, od grmovja do grmovja in razmišljala, kaj se je zgodilo s hčerko Majjo in Klemen-

čkovo Roziko, kaj se dogaja z mojimi vaščani. Po gozdu so sem in tja odmevale eksplozije granat.

Sele ob petih popoldne sem zaslišala, da nekdo v bližini seka drva. Približala sem se in zagledala partizanskega kurirja iz Kroepe. Potem sem srečala Ivana Gašperina-Mitjo, sekretarja okrožnega komiteja. S partizani sem odšla na Gorjuše, kjer sem spala pri okrožnem komiteju. Z Gorjuš sem

Klemenčkova Rozika

odšla na vlak v Bohinjsko Bistrico, od tam pa v Spodnje Gorje, kjer me je sprejela Hotušnikova Johana.

Od tistih groznih dni je minilo 25 let. Toda jaz se nikdar več nisem vrnila na svoj požgani dom v Radovno. Preveč grozni, prevec sveži so spomini na ljudi, na drage vaščane, ki so v gnju našli strašno smrt.

PRIPoveduje KLEMENČKOVA ROZIKA

Klemenčkova Rozika je ena izmed treh oseb, ki so jih Nemci v Radovni ujeli, a jih niso ubili. Roziki je mama umrla že v rani mladosti, zato je Rozika podnevi živela doma, spat pa je hodila k Pangrcu. Doma sta bila še oče in sestra Marija.

Rozika z občutkom grenkobe in ponosa hkrati pripoveduje o življenju radovniških otrok. Sedem let je hodila iz Radovne v osnovno šolo v Gorje. Dve uri hoda v eno smer. Če je bil popoldne pouk, so se vračali pozno zvečer. »Pa kaj poleti,« pravi Rozika, »pozimi je bilo težko, ko smo gazili sneg, pa smo v obe smeri hodili tudi po pet ali celo šest ur.«

Pri Klemenčku so bili kajžarji. Redili so eno ali dve kravi, prašiča, nekaj kokoši in veliko zajcev.

19. septembra je Rozika prvič spala pri Sancovih. Povabila jo je Majda, ker sta bili z mamo sami doma. O tem, kako sta se rešili Rozika in Majda, je več različnih verzij. V knjigi Boj pod Triglavom je Jože Kozelj-Gašper zapisal:

»Majda Sanca in Rozka Seljak sta na pol oblečeni v zadnjem trenutku pobegnili in stekli k vodi. Ze ju je hotel nemški vojak ustreliti, pa mu je odpovedala brzostrelka. Tam blizu je stal nemški oficir, ki sta se ga na smrt upehani dekleti trdno oklenili in tako ostali živi; kdo ve, zakaj ju oficir ni pustil ustreliti. Odnali so ju na Bled v park hotel, potlej pa izpustil...«

Naj Rozika sama pripoveduje, kako je bilo:

»Zgodaj zjutraj nas je zbudil Janez Kos, delavec Krede. »Spodaj v vasi že pobija ljudi in požigajo hiše,« je vznemirjeno dejal. Z Majdo sva bos zbežali iz hiše. Sancova mama je onstran mostu zavila v hrib in izginila v gozdu, z Majdo pa sva bežali po cesti proti Zgornji Radovni. Menili sva, da v tej smeri še ni Nemcev. Pri Klemenčevem bazarju (blizu sedanjega gozdarske kočje) so začele okrog glave švigati krogle. Sploh nisva videli vojakov, ki so bili v zasedi. Padli sva na tla in začeli hitro plezati proti grmovju. Tedaj se je iznenada tik poleg naju pojavil mlad esesovec, ki je pravkar menjal okvir na brzostrelki. Ko je zamenjal okvir, je ponovno z razdalje nekaj metrov pomeril v naju. Vojaku je zatajila brzostrelka, izza grmovja pa se je prikazal esesovski oficir. Majda se je kot verveca pognala kvivku in se oklenila oficirja, da bi vojak ne mogel streljati. Majda, ki je znala precej dobro nemško, je oficirju dopovedala, da nisva iz Radovne, marveč iz Gorij, ter da nameravava na obisk v Zgornjo Radovno. Povedala je tudi, da je njen oče na Dunaju in da ni partizan. Na te besede je oficir ukazal, da naju ne sme nihče ustreliti. Čez nekaj časa so pripeljali še Vončinevega Franca, ki je pripravljav v gozdu drva, stanoval pa je v Gorjah. Vsi trije smo bili pri zasedi okrog eno uro, nato pa so nas pripeljali do Klemenčeve hiše, ki je bila že v ognju. Tam sem videla Heleno Zupan, 15-letno Ivanko Čuden, 14-letnega pastirja Rada Stajerja in Jožeta Von-

čino. Oče Vončina je takrat zadnjikrat videl svojega sina. Ne vem, ali so te štiri žrtve najprej ubili pa potem vrgli v ogenj, ali pa so žive zmetali skozi okno. Ker so pozneje našli vsa štiri okostja tik pod oknom v sobi pogorele Pangrčeve hiše, sodim, da so jih zmetali skozi okno na kup, kjer so zgoreli.

Bes Nemcev je presegal meje človeške domišljije. Videla sem, da so celo kozolce minirali in podirali plotove. Preden so zažgali hiše, so iz hlevov spodili živino. Živina se je razkropila po travnikih in z Majdo sva jo morali goniti skupaj. Samo iz dveh kmetij, iz Pangrčeve in Klemenčeve hiše so odpeljali na Bled okrog 50 krav, pa tudi pri drugih hišah so vzeli svo živino. Prašiče so naložili na kamione in jih odpeljali na Bled.

Nepozaben bo ostal spomin na rojstno hišo, ki je tik ob cesti. Ko smo se v vojaški koloni vračali proti Bledu, je naša (Klemenčkova) hiša še vedno gorela, tako, da smo šli v loku mimo ognja. Na njivi tik ob hiši sem videla izkopan krompir. Najbrž je oče zgodaj zjutraj vstal in šel na njivo kopat krompir. Ko je opazil Nemce, je verjetno zbežal in se skril v krušno peč, ki je postala njegov grob.

Esesovci nas niso odpeljali na Bled, kot pravijo, ampak so mene, Majdo in Vončino izpustili že v Gorjah. »Zdaj pa hitro domov,« je ukazal oficir in nas brez zaslišanja izpustil.

Sodeč po tem, kar je povedala Rozika, lahko sklepamo, da so dobili esesovci ukaz, naj pobijejo vse vaščane Srednje Radovne, vaščane drugih vasi pa ne. V podivjanosti sploh niso preverjali podatkov, ki jim jih je natvezla Majda. Morda pa se bo kdo vprašal, kako pa to, da so ubili in sežgali štiri osebe v Pangrčevi hiši, ki niso bili iz Radovne. Ali niso povedali, da niso iz Radovne, ali pa so Nemci to vedeli, pa so jih kljub temu ubili, ker so bili v službi v Radovni (dva pastirja, služkinje).

Pri zbiranju podatkov o požgani Radovni sem želel poiskati osebo, ki je bila prisotna, ko so Nemci zagrozili, da bodo požgali vas in pobili domačine, če se ne vrne ta nemška vojaka.

Marija Sanca se spominja, da so Nemci vaščanom res zagrozili, da pa ni bila prisotna, ko se je to zgodilo. Tudi Pangrčev Franc ni bil navzoč, prav tako ne Klemenčkova Rozika. Ali je bil sploh kdo navzoč, da bi povedal, kako je bilo v resnici?

Končno sem le našel osebo, menda edino preživelo, ki je bila navzoča, ko so Nemci zagrozili s požigom vasi. Tako bo ostal zapisan tudi ta prizor, ki osvetljuje začetek drame.

(Se nadaljuje)

J. Vidle

Te dni po svetu

ZAGREB, 21. septembra — Zaprti so 77. mednarodni zagrebški velesjem, na katerem je sodelovalo 1265 jugoslovanških podjetij in nad 5000 razstavljalcev iz 47 držav. Velesjem si je ogledalo skoraj dva milijona ljudi.

KLADOVO, 21. septembra — Po končanih razgovorih med Titom in romunskim voditeljem Ceausescuom so izdali skupno poročilo, v katerem je poudarjeno uspešno sodelovanje Jugoslavije in Romunije na vseh področjih.

TRST, 22. septembra — Predsednik IS SR Slovenije Stane Kavčič je dopotoval na svoj prvi uradni obisk v Trst, kjer ga je pozdravil predsednik deželne vlade Furlanije — Julijske krajine dr. Berzanti.

CIUDAD MEXICO, 22. septembra — Po dolgotrajni bolezni je umrl v 59. letu starosti nekdanji mehiški predsednik Adolfo Lopez Mateos.

RABAT, 22. septembra — V maroškem glavnem mestu se je začela tridnevna konferenca voditeljev muslimanskih držav, na kateri bodo posvetili posebno pozornost položaju po požigu mošeje Al Aksa v Jeruzalemu.

NEW YORK, 24. septembra — V okviru splošne razprave v OZN je govoril tudi vodja jugoslovanske delegacije Mirko Tepavac. Naš državni sekretar za zunanje zadeve je v svojem govoru poudarjal pomen krepitve vloge OZN v mednarodnem življenju, pomen politike neuvrščenosti in nujnost mednarodnega sodelovanja.

PRAGA, 25. septembra — Začel se je plenim CK KČP, ki razpravlja o političnem položaju v državi in o nalogah partije. Opazovalec menijo, da sedanji plenim poteka v znamenju generalne čistke nekaterih voditeljev. Medtem pa je Josef Smrkovsky poslal skupščini pismeno odstavko na položaj predsednika zbora volivcev. Odstopile bodo tudi vse tri vlade — češkoslovaška, češka in slovaška, da bi s tem omogočile obsežno rekonstrukcijo vladnih teles.

VARSAVA, 24. septembra — Na poljskem ozemlju so se začeli veliki manevri vojaških enot SZ, Češkoslovaške, DR Nemčije in Poljske pod imenom «Odra—Nisa 69».

Osemindvajsetega septembra bodo v Zvezni republiki Nemčiji splošne parlamentarne volitve. Predvolilna kampanja se čedalje huje razvija in visoki predstavniki obeh glavnih strank — krščansko-demokratske CDU/CSU in socialnodemokratske SPD — čedalje bolj dvigajo ton. To se je dogajalo že med prejšnjimi volilnimi boji, ko je bil še živ stari Adenauer. Sedanja volilna kampanja v ZRN pa ima nekaj obeležij, ki jih prej ni bilo.

Prva pomembna značilnost sedanjega boja je ta, da zmaga visi v zraku. Z drugimi besedami krščanski demokrati prvič po vojni niso gotovi, da bodo ostali najmočnejša stranka v državi. Ankete javnega mnenja kažejo, da imata SPD in njen voditelj Willy Brandt prvič resno upanje na zmago.

Druga značilnost sedanjega političnega boja v ZRN je izredno močan gospodarski in finančni položaj te države, ki ustvarja — četudi zveni to še tako protislovno — skoraj prav tako velike težave, kakor če bi bila zunanjetrgovinska bilanca ZRN pasivna. Pred dobrima dvema letoma je bil položaj povsem drugačen: ZRN je bila v krepkih prave gospodarske krize za število brezposelnih je doseglo četrto milijona. Takrat se je CDU/CSU odločila, da bo

Volitve v ZRN

vzela v vlado socialne demokrate in med njimi je bil ostroumni in prodorni dr. Karl Schiller, ki je v »veliki koaliciji« postala gospodarski minister. V marsičem je njegova zasluga, da je ZRN iz gospodarske krize prešla v »krizo obilja».

Tretja značilnost sedanje predvolilne kampanje je pojav tako imenovanih »divjih stavk« delavcev v raznih panogah industrije. Ta značilnost neposredno izhaja iz sedanjega gospodarskega položaja. Medtem ko so se z gospodarskim vzponom nevrjetno povečali dobički lastnikov tovarn in drugih delodajalcev, so delavske plače ostale v glavnem »zamrznjene«. Toda to še ni vse.

Pred poletjem letos se je vrednost marke tako povečala, da so vsi pričakovali revalvacijo oziroma prevrednotenje, uradno povečanje vrednosti marke glede na dolar in seveda tudi na druge valute. To so pričakovale Francija, Velika Britanija in celo ZDA. Toda kancler Kiesinger je ob podpori finančnega ministra in vplivnega bavarskega politika Josefa Straussa odločno dejal — ne. S tem je udaril po socialnih demokratih, predvsem po ministru za gospodarstvo Schillerju, ki je dokazoval, da bo to škodovalo zahodnonemške-

mu gospodarstvu, predvsem varčevalcem in delovnim slojem, ki prejema »zamrznjene« plače. Dokazoval je, da se bo izvoz iz ZRN še povečal — za tuje kupce je ob močni »nerevalvirani« marki nemško blago še bolj vabljivo — in to bo povečalo notranje povpraševanje po blagu, ki ga bo tako manj. Natanko to se je zgodilo in divje stavke so tudi izraz tega stanja. Zaradi večjega notranjega povpraševanja so se začele cene dvigati.

Četrta značilnost predvolilnega boja je »zongliranje« z Vzhodno Evropo. V zadnjih dneh je Moskva poslala Bonnu spomenico, v kateri predlaga pogovore o sklenitvi sporazuma, da na ena ne druga stran ne bosta uporabili sile pri urejanju medsebojnih sporov in nesporazumov. Kiesinger je v bistvu zavrnil to sovjetsko ponudbo medtem ko jo je Willy Brandt načelno pozdravil. Tako ima zahodnonemški volivec le nekoliko več izbire med programom dveh glavnih strank. Kako se bo odločil, bomo videli 28. septembra.

Diplomati v OZN in drugod so zdaj v glavnem rekonstruirali potek dogodkov pred sestankom med Kosiginom in Ču En Lajem v Pe-

kingu. Baže je sprožil ta sestanek Ho Ši Minh na smrtni postelji. Ko je Ču En Laj prišel na njegov pogreb v Hanoi, so mu sovjetnovevnetnamski voditelji povedali, da je Moskva že izrekla svojo privolitvev. Nato je Ču En Laj, ne da bi čakal na Kosiginov prihod v Hanoi, brž odpotoval v Peking na posvet. Tam so bila menda mnenja različna, toda naposled so se le odločili za sestanek na letališču. Kosigin je že odpotoval iz Hanoia in je bil že v Kalkuti, ko so mu sporočili, da je Peking »voljan«. Še vedno trajajo ugiibanja ali bo ta sestanek prelomnica v odnosih med ZSSR in LR Kitajsko ali samo nepomembna epizoda. Spodbudno je dejstvo, da od tega sestanka baže niso zaznamovali nobenega novega obmejnega incidenta med velikoma. Če je to res, je to spodbudno znamenje.

Ljudje in dogodki

»Zlato« v Voklem

Zlatoporočencema Antoniji in Lojzetu Čebulju iz Vokla se je v zakonu rodilo deset otrok; štirje fantje in šest deklet

Ko sva zadnjič s fotoreporterjem sprašovala po Voklem, kje stanujeta zlatoporočenca Antonija in Lojze Čebulj, so nama odgovarjali, da tam, blizu cerkve, v hiši, ki je na pol zidana, na pol lesena, s katere oken se vidi rdeči nageljni. Po takem izčrpnem opisu sva jo lahko našla. Ob vhodu na dvorišče sva opazila možaka, ki se je vrtel okrog »žganjarskega« kotla, v svinjaku pa so ropotale goliče. Prekladala jih je drobna ženica, dobrodušnega in veslega obraza. Povedala sva jima, zakaj prihajava. »Kar prav sta prišla. Midva sva zlatoporočenca. Samo v nedeljo bi morala priti, ko je bila poroka in veliko veselje,« se je glasil njun odgovor.

Sedli smo za kmečko mizo, na kateri so bili še ostanki nedeljskega praznovanja zlate poroke. Deset otrok z družinami, znanci in prijatelji. Prava ohcet je bila. Godci so igrali, svatje pa brusili pete. Slavljenca sta bila posebno vesela, ker jima je za ponovni »da« po petdesetih letih čestitalo kar 23 vnukov. Nekateri so jima stisnili roke, drugi namesto tega zajo-

kali v otroških posteljicah.

»Ali sta vidva kaj zaplesala?« sva ju pobarala. Mama, zelo zgovorna ženica trinsemdesetih let (oče je dve leti starejši), je pripovedovala: »Kje pa! Jaz nikoli nisem plesala, zato ne znam. Prvič sem se zavrtela, ko sem bila še otrok. Svet okrog mene je zaplesal in postalo mi je slabo. Od tistega dne dalje se nisem več zavrtela. Oče pa tako in tako ne more plesati, ker ga tare bolezen. Sedemkrat je bil že na Golniku. Prav tolikokrat, če ne večkrat so mu zdravniki obetali »Matildo«, vendar danes še vedno živi! Samo delati ne sme. Malo kuha in varuje hišo, ko smo drugi na polju. In »šnops« zelo rad kuha.«

Nazdravili smo z letošnjim sadjevem in zataknili s koščkom domačega kruha. Dober je bil. Mama nam je zapala, da oče nikdar ni pil. Samo trikrat v petdesetih letih je bil okajen. Zares, malo nas je takih!

Kako sta se počutila v nedeljo, petdeset let po začetku skupne življenjske poti?

»Lepo. Najhujše je minilo in sva zares brez skrbi. Takrat je bilo drugače. Skrbe-

lo naju je, kako jo bova vozila v življenju, kako bova preživela in vzgojila otroke. Vendar sva vse spravila do kruha. Zlveti danes, ko je polno strojev in avtomobilov, ko se še po njivi voziš, je igrača. Tudi kruha je dovolj. Včasih smo ga tudi jedli, samo veliko slabši je bil. Spodaj debel in trd jermen, zgoraj pa je skorja odstopila.

Kljub temu je bil sladak, slajši, kakor danes bel, mehak in lepo zapečen.«

O njunih željah jih nisva spraševala. Vedela sva, da si onadva, kakor vsi njuni vrstovrstniki želijo samo nečesa, zdravja. Zaželela sva jima ga. In mnoga in srečna leta zraven!

J. Košnjek

OBLEGANJE LENINGRADA

10. nadaljevanje

Brez vode pa se ni dalo peči kruha. Pri pekarni Frumze, eni izmed osmihi, ki so se obratovale, so si pomagali z gasilskimi brizgalnicami. Pri drugi so sklicali mladince in jim naročili, naj prinesejo 4000 veder vode in tako se je okrog 2000 sestradanih dečkov postavilo v dolgo verigo od Neve do pekarnice in si podajalo vedra iz roke v roko, kasneje pa so na otroških sankah razvozili kruh po trgovinah.

Glavna črpalna postaja je zaradi prenehanja obratovanja elektrarne št. 5 ostala 36 ur brez toka. Medtem so pri temperaturi 35 stopinj pod ničlo zmrznile vodovodne cevi. Tako ni bilo vode niti za gašenje požarov in gasilci so morali gledati križem rok požare, ki so vzplamtevali na vseh konicah mesta.

V sto in sto primerih je nastal požar po stanovanjih zaradi slabo izpeljanih cevi iz pomožnih pečic, ki jih je bilo v mestu nad 135.000. Od 1. januarja do 30. marca je gorelo v mestu noč in dan. Našteli so nič manj kot 1578 večjih požarov.

Sež zdravnik bolnice na Valziljevskem otoku dr. Fedor Gračev je opazil nekoga večera, ko je korakal po Gledališkem trgu, na Cesti dekabristov ogromen požar. V tako imenovani hiši pripovedki, ki je bila okrašena s podobami iz ruskih pravljic, so gorela najvišja nadstropja. Ko je prišel bliže, mu je puhnil v obraz vroč dim. Plameni, ki so živigali iz oken, so osvetljevali sceno v fantastični svetlobi. Cesta je bila posuta s steklom. V vročini se je topil sneg in led. V trenutku je bila cesta polna ljudi, ki so z vedri hiteli od vseh strani — ne morda zato, da bi gasili, za to se ni sio zmerili. Šlo jim je za dragoceno mokroto, ki se jim je tako nenadoma pomijala.

»Ali že dolgo gori?« je vprašal Gračev žensko.

»Od davna, je odvrnila.

Nekaj časa se je še gvel pri ognju in nato odšel svojo pot
»KAKO RAZKOSNO ŽIVIVAL«

V veliki mrtvašnici, kakršna je postala Leningrad, so najpreprostejša dela postala junaška dejanja. Ena tako dejanje izmed mnogih omenja Olga Berggotz. Njen oče, zdravnik dr. Fedor Berggotz, je njenemu možu Nikolaju ob začetku obleganja nujno svetoval, naj odide iz mesta. Nikolaj, ki je bil zaradi svoje bolehnosti opročen vojaške službe in po zdravnikovem mnenju ne

bi vzdržal stradanja v Leningradu. Kljub temu je ostal in nadaljeval s svojim študijem. Njegova žena je bila zaposlena pri radiu in je v emisijah recitirala svoje pesmi.
29. januarja se je zgodilo, kar je napovedal oče. Nikolaj se je zgrudil in umrl. »Solze so nam zmrznile«, je dejala Olga v neki svoji pesmi, zdaj pa, ko je na sankah peljala ljubljenega moža na Piskarevsko pokopališče in ga pustila tam na grmadi mrtvih, ji solze niso zmrznile. »Ali bo zmagal tudi zame? Koliko tolažbe bi mi lahko dal?« je zapisala v njegov spisni.

Prve dni februarja se je nepotila k svojemu očetu, da bi mu sporočila možovo smrt. Bila je to dolga pot, v prek dvajset kilometrov oddaljeno tovarno, kjer je bil oče zaposlen kot obratni zidarjenik. Njeni tovariši v radiu so si odtrgali kosček kruha pri svojih obrokih in ga ji dali na pot. Dala ga je k svojemu obroku v plinsko masko, kjer ga je vedno nosila. Hoja jo je kmalu utrudila. Bil je oblačen, mrzel dan. Da bi se vso pot ne mučila z mislimi, ali ima za to pot dovolj moči, si je določila vmesne cilje. Na Nevskem prospektu je prešlela cestne številke, ogledovala si je kandelabre, na katere so se opirali napol sestradani ljudje ali tiste ljudi, ki so se počasi pogrezali v led in sneg.

Na Oktoberskem kolodvoru je za trenutek počila. Potem je stopala dalje, navzdol po Novem nevskem prospektu v smeri k Leninovim tovarnam in spet od kandelabra do kandelabra. Tu so ležala trupla na gosto. Tu so stali avtobusi prazni in mrtvi. Spomeni na neko prejšnje življenje na izgubno stolejše.

Hodila je in hodila in nenadoma ji je bilo, kot da postaja pot čisto lahka, vse je bilo tako tiho in uspavalno, tako vabeče, da bi se človek spustil v belo snežno odejo... hrepenenje po smrti. Stresla se je in nadaljevala pot. Ko je hodila že tri ure, se je spet nekoliko spočila in prižgala eno od dveh cigaret, ki jih je še imela. Pri Leninovih tovarnah si je previdno odlomila kosček kruha. Nato je prišla do mesta, kjer je morala prekoračiti zamrznjeno Nevo. Bilo je temno in nad reko je ležala sivkasta meglica. Cilj se ji je zdel še brezupno daleč, čeprav ga je že lahko videla, ogromno tovarniško poslopje, poleg katerega je stala, kot je vedela, legažača — klinika njenega očeta.

V vrečici plinske maske je imela še kakih 100 g kruha. To bova pojedla, si je dejala, z očkom, ko pridem k njemu in k temu bova izpila čašo vroče vode. Stopila je na led reke in z negotovimi koraki sledila gazi v snegu. Na drugi strani je s strahom opazila, da je vse obrežje en sam ledeni okop, ki se je zgoraj izgubljaj v temo. Neka ženska je skušala po kolenih splezati na okop. V roki je držala steklenico z vodo, ki jo je bila zajela v luknji v ledu.

»Tu gor ne pridem nikoli,« je slišala reči Olga samo sebe. Vsi strahotni napori doslej so bili zaman. Naenkrat je zagledala v leden okop vsekane stopnice. Ženska z vodo se je ozrla za njo: »Ali ne bi poskusili skupaj?« Opirali sta druga druga z rameni in se na rokah in kolenih previdno potiskali nazor. Na vsaki drugi ali tretji stopnici sta se morali oddahniti.

»Stopnice je vsekal doktor,« je dejala žena. »Hvala bogu, to človeku vsaj malo olajša pot do vode.«

Končno sta bili na vrhu in sta spet lahko hodili. Ženska je odšla v tovarno, Olga na kliniko. V temačni mali čakalnici je ležala, pokrita z jopo, na leseni klopi ženska. Zdelo se je, da spi. Bila je mrtva. V sosednji sobi je sedel za pisalno mizo bled človek ob razsvetljavi cerkvene sveče.

»Očka, jaz sem!« Tako j je vedel, pri čem je in kaj se je zgodilo. Ne da bi jo kaj vprašal, je vstal, jo objel, peljal v sosednjo sobo, jo položil na posteljo in ji prinesel vročega čaja ter kolač, pečen iz ječmena, ki so ga našli v kletki opuščene pivovarne. Po skromni večerjici mu je dala zadnjo cigareto. Globoko je potegnil vase dim. »Kako razkošno živival!« je dejal.

Nekaj časa je nemo strmela predse, nato pa rekla: »Oče, nobene volje do življenja nimam več.«

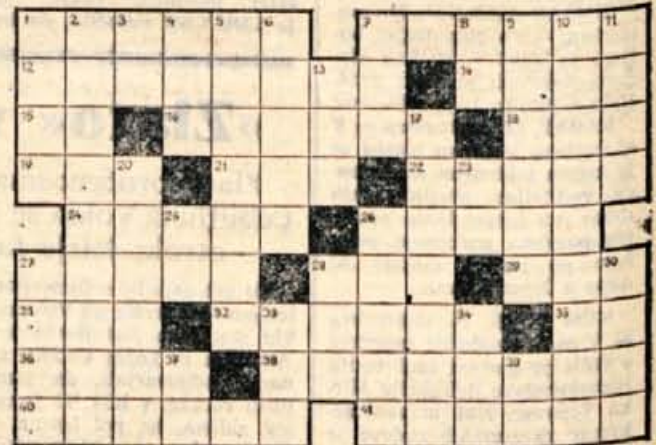
»Ne govori tako!« je dejal strogo. »Vzemi si mene za vzgled! Jaz živim rad. Postal sem celo zbiralec, to je zbad pri meni že konjiček!« Zbiral je razglednice in gumbe in hotel je gojiti vrtnice. Nekdo mu je obljubil seme posebne vrste rož. »Slava miru« po imenu. Veselil se je že na to, da bo spomladl ob novi tovarniški ograji — staro so bili pokurili — lahko sejal rože.

»Spi zdaj!« je dejal. »Spanje je najboljše zdravilo. In kmalu ti boš ogledovala moje vrtnice — Slava miru.«

Pogledala je njegove roke, ki so ob negotovosti svečnega plamena počivale na mizi — roke kirurga, ki so jim že tihočil bil hvalezni za rešitev življenja, ki so stopnice vsekale v ledeni okop, roke, ki so imele dar, da so vzgajale rože. »Da«, si je dejala, »hočem videti očtovo rože. Tako je kot pravi on — življenje teče dalje.«

VODORAVNO: 1. prvakinja v tenisu v tekmovalju članice mesta Kranja (Marija), 7. ime ruske križarke, iz katere je bil dan signal 25. X. 1917 s strelom iz topa za juriš na Zimski dvorec v Petrogradu, 12. neskladnost v stavčni zvezi, 14. mejno gorovje med Evropo in Azijo v ZSSR, 15. kem. znak za litij, 16. zelo važna kovina, 18. grška boginja nesreče, 19. nemški skladatelj, komponira pretežno glasbeno-scenska dela (Werner), 21. letovišče pri Opatiji, 22. velika reka v Sibiriji, teče skozi Omsk, 24. reka v severnovzhodni Franciji, kjer so zadali Francozi hud udarec tedanji nemški vojski v I. svet. vojni (naša pisava), 26. sorodnik po očetovi strani, 27. prečna lata v kozolcu, 28. znamka oranžade, 29. nasilen odvzem, 31. kratica za »absolutna atmosfera«, 32. slovit flamski slikar, romantik, dvorski slikar nadvojvode Alberta (Peter Paul, 1577—1640), 35. osebni zaimek, 36. reka v Bosni, ki teče skozi Jajce in tvori lepe slapove, 38. avtor knjige »Križpotja« s partizansko tematiko (Karel), 40. atenski heroj, po katerem ima danes ime visoka šola, 41. mlado govedo.

NAVPIČNO: 1. star izraz, ki pomeni »pridi sem!«, 2. ugančkar, 3. pritrilnica, 4. pivski vrklik, 5. časnikar, 6. skupina ljudi, ki dela samo za svoje koristi, 7. oče v štajerskem narečju, 8. kem. znak za rutenij, 9. star izraz za kmeta, 10. visoka gora na robu Jelovice, znana iz partizanskih borb, 11. ime jugoslovanskega politika in državnika Beblerja, 13. desni pritok Save iz Bosne, 17. pripadnice potujočega ljudstva pri nas in v evropskih državah, 20. vrsta bombažne tkanine, 23. kem. znak za radon, 25. ozek konec celine, 26. zapor, 27. ime slovninarke Šukljetove, 28. ena in druga, 30. gora na Koroškem, kjer »spi kralj Matjaž«, 33. mesto v Nemčiji z najvišjim cerkvenim zvonikom v Evropi, 34. kuhinjska začimba, 37. latinski predlog, 39. osebni zaimek.

Nič več romantični Pariz?

Pariz se je nenadoma odločil, da bi bilo dobro imeti tudi nekaj v stilu leta 2000. Graditi so namreč začeli najvišjo stavbo v Evropi, ki bo imela 52 nadstropij. Seveda je ne bodo postavili na Montmartru, pač pa v novi pariski četrti, ki jo sedaj grade.

Luna starejša kot Zemlja

Strokovnjaki NASE so na tiskovni konferenci v Washingtonu izjavili, da so nekatere kamenine, ki sta jih prinesla Armstrong in Aldrin z Lune, starejše kot Zemlja. Sodiijo, da je del luninih kamnov star 3 do 4 milijarde let.

INFORMAZIONI TURISTICHE

FREMDEKUNFTSBERICHTEN

● Na Bledu je dovolj prostora v vseh hotelih in v zasebnih turističnih sobah.

● Prostor je tudi v Kranjski gori, zaprta sta samo hotela Slavec in Erika. Prostor je v Podkorenu, Martuljku, v Tičarjevem domu in Erjavčevi koči na Vrščici. Zičnica na Vitranc ne obratuje. Avtobus čez Vrščic v Trento ne vozi več. Poštarsko kočo na Vrščici bodo zaprli 27. septembra.

● V Ratečah je dovolj prostora v zasebnih turističnih sobah in v zasebnih gostilnah. Dom v Planici je zaprt. Odprta je planinska

koča v Tamarju. Penzion Gorenjka v Ratečah ima še dovolj prostora.

● Dovolj prostora je na Jesenicah, v Domu pod Golico in v smučarskem domu na Crnem vrhu. V Trziču, Podljubelju in na Ljubelju je povsod še prostor. V planinskih domovih na Zelenici, Kolcah in Kriški gori je še prostor. Dom pod Storžičem bo od 1. oktobra odprt samo ob sobotah popoldan in ob nedeljah. Zičnica na Zelenico redno obratuje.

● V Kranju je prostor v obeh hotelih in zasebnih turističnih sobah. Prostor je v

Domu na Joštu, hotelu na Smarjetni gori, na Krvavcu in na Jeserskem. V Predvdoru je še dovolj prostora in prav tako tudi v domu Kokrškega odreda na Kališču. Zičnica na Krvavec redno obratuje. Zimsko kopalnišče v Kranju je odprto vsako sredo, četrtek in petek od 15. do 19. ure; vsako soboto od 9. do 19. ure in vsako nedeljo od 7. do 19. ure.

● V Skofji Loki je dovolj prostora v hotelu Krona in pri zasebnikih. Prostor je v Loški koči na Starem vrhu in v Planinski koči na Lubniku. V Poljanski in Selški dolini je povsod še prostor.

Prireditve

● V festivalni dvorani na Bledu bo od 3. do 5. oktobra drugi mednarodni turnir v bridgeu. Sodelujejo igralci iz Jugoslavije, Avstrije, Italije, Nemčije in Svice ter Madžarske.

Na Smarjetni gori nad Kranjem imajo vsak petek, soboto in nedeljo ples.

V galeriji v Loškem gradu bodo 26. septembra zvečer odprli razstavo likovnih del akademskega kiparja Janeza Pimata. Na otvoritvi, ki bo ob 18. uri bodo priredili v grajski kapeli koncert slovenskega godalnega kvarteta.

Danes ob desetih otvoritev mostu v Mostah

Ze preteklo soboto je Cestni sklad SRS prevzel odcep ceste in most prek Završnice, toda pričakovane otvoritve mostu še ni bilo. Tako smo se še teden dni vozili po stari cesti, od danes naprej pa se bomo zares vozili po novi.

Zakaj so za teden dni odložili otvoritev novega mostu, zvezo iz pojasnila predstavnikov SGP Sava Jesenice:

»Pri tehničnem prevzemu ceste so prometni strokovnjaki zahtevali razne dopolnitve, ki niso bile predvidene v glavnem projektu. To so dodatne odbojne ograde med novo in staro cesto med novim mostom in Potoki. Urediti smo morali izogibalnice na odseku stare ceste v Ratibovcu. Prometni strokovnjaki so zahtevali označbo rumenega pasu vzdolž celotnega novega cestišča. Naknadno smo odstranili nekoliko sadnih dreves.

Občinska skupščina Jesenice je že povabila goste na slovesno otvoritev mostu, ki bo danes (v soboto) ob 10. uri dopoldne.

J. V.

Gore skozi lečo

Sinoči so v mali galeriji na Titovem trgu v Kranju slovesno odprli republiško razstavo planinskih fotografij, ki sodi v sklop letošnjega

praznovanja 70-letnice planinske organizacije Kranj.

Prikazanih je 99 črno-belih fotografij. Fotoklub Kranj ter posamezni ljubitelji gora in fotografske leče imajo posebno mesto in prikazujejo 19 izbranih del. Največ pa je prispeval fotoklub pri planinski zvezi Slovenije. Znani umetnik fotografske kamere in mentor tega kluba tovariš Vlastja Simončič, ki je tudi vodil žirijo in ureditev razstave, je dejal, da je po lanskem osnovanju tega fotokluba in po uspešnih tečajih z mladimi amaterji, to prvi javni večji nastop. Mladji amaterji prežeti z ljubeznijo do narave in lepe fotografije, so v letu dni ujele na filmski trak ne le naše, marveč tudi mnoga tuja gorstva, kvaliteta se je močno dvignila ne le po vsebinski, temveč tudi po tehnični plati.

Skupno je žirija prejela v izbiro 245 del 31 avtorjev, ki so tudi iz drugih krajev Slovenije. Razstava bo odprta do 10. oktobra.

K. M.

Na modni reviji, ki jo je mojster Ivan Debevec iz Mengja priredil v prostorih Gorenjskega muzeja v Kranju, je med modeli zbudil precej pozornosti tudi tale športni model. Sestavljajo ga dolge široke črne hlače ter jabolčno zelena jopica. Model dopolnjuje imeniten črn klobuk.

• novi slovenski mesečnik •

karavana

odkriva

SKUPNI REKLAMNI PROGRAM

SRP

ZANJE USPEHE

UČINKOVITA IN NAJCENEJŠA

SKUPNA REKLAMA

V PETIH ČASOPISIH IN DESETIH

LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJAH

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE

SRP

SRP

Transturist hoteli   *Transturist hoteli*   *Transturist hoteli*

TRANSTURIST
— Hoteli Bohinj — Bohinj

VSAK DAN GLASBA
v hotelu Jezero
od 19. do 24. ure (razen ponedeljka).

Jesen v Kokri

Reklamna prodaja z nagradnim žrebanjem

Od 1. do 31. oktobra: znižane cene, 100 denarnih priznanc, 300 praktičnih daril in izdelki Ilirija Ljubljana za kupce — vrednost nagrad: več milijonov S din

Veletrgovsko podjetje Kobra Kranj s poslovalnicami na Bledu in Jesenicah ter v Kranju, Škofji Loki, Trzinu, Gorenji vasi, Zireh, Metliki in v Novem Sadu je že lani in 1967. leta presenetila svoje kupce z dvema velikima nagradnima žrebanjima. Tako so 1967. leta pred novim letom kupcem, ki so v trgovinah Kobre kupili za določen znesek različnega blaga, podarili 300 ur, lani pred novim letom pa 500.

Letos so v Kokri odločili za podobno, vendar veliko večjo akcijo. Da bi že dosedanje tesne stike med trgovino in nekaterimi rednimi obiskovalci njihovih trgovin še bolj poglobili in razširili in hkrati kupce seznanili z nekaterimi proizvajalci različnih izdelkov, so se odločili za reklamno prodajo izdelkov združeno z nagradnim žrebanjem. To reklamno prodajo so imenovali Jesen v Kokri in bo trajala od 1. do 31. oktobra.

Za kaj gre?

Veletrgovsko podjetje Kobra se je z nekaterimi proizvajalci različnih izdelkov, s katerimi redno poslovno sodeluje, dogovorila za dobavo večje količine blaga po znižanih cenah. To so nekateri sezonski in posezonski izdelki, katerim bo maloprodajna cena od 1. do 31. oktobra precej znižana. Da pa bi dosegli osnovni namen — navezavo tesnejših stikov s potrošnikom — so se odločili še za nagradno žrebanje.

Kdor bo prihodnji mesec v trgovinah Kobre v Kranju ali drugod kupil za več kot 5000 starih dinarjev različnega blaga, bo z žrebnim kuponom sodeloval pri žrebanju. Veletrgovsko podjetje Kobra je za te kupce pripravilo 100 denarnih priznanc in vrednosti od 10 do 100 tisoč starih dinarjev. Proizvajalci, s katerimi Kobra redno sodeluje, pa bodo prispevali še 300 praktičnih nagrad: tekstil, galanterija, pohištvo, zlatina itd. Skupna vrednost denarnih pobotnic znaša 3 milijone starih dinarjev, vrednost praktičnih nagrad proizvajalcev pa prav

tako nekaj milijonov. Razen tega pa bodo prihodnji mesec kupce nagradili še z manjšimi nagradami oziroma izdelki tovarne Ilirija Ljubljana.

Ko smo se pred nedavnim pogovarjali z vodjo maloprodajne mreže veletrgovskega podjetja Kobra tov. Stančtom Pretnarjem, nam je povedal, da so se v Kokri skrbno pripravili na bližnjo jesensko-zimsko sezono. V sodelovanju s Centrom za napredke trgovine so pripravili poseben seminar za prodajalce.

»Na tem seminarju smo prodajalce seznanili z novimi letošnje jesenske oziroma zimske mode. Menimo, da smo s tem precej pripomogli, da bodo obiskovalci oziroma kupci v naših trgovinah dobro in hitro postreženi in zadovoljni, ko bodo zapustili trgovino.«

»In zakaj ste se odločili za reklamno prodajo (se pravi po znižanih cenah) združeno z nagradnim žrebanjem?«

»Prvič, da navežemo tesnejše stike s kupci in jim v tem, jesenskem času, ko so družinski proračuni že tako precej obremenjeni z različnimi izdatki, omogočimo cenejši nakup. Drugič pa zato, in to je svojevrstna novost, da poglobimo poslovne odnose s proizvajalci in jih hkrati predstavimo potrošniku. Pred očmi pa smo seveda imeli cenejšo prodajo različnih izdelkov v naših trgovinah.«

Nazadnje povejmo še to, da so v Kokri ob tej priliki pripravili bogato izbiro blaga za jesen: tekstil, pletenine, spodnje perilo, vse vrste konfekcije in vrsto drugih izdelkov v okviru akcije Jesen v Kokri pa bodo uredili tudi izložbe, v katerih bodo med drugim razstavili praktična darila proizvajalcev.

Za 100 denarnih pobotnic in 300 praktičnih daril so v Kokri pripravili štiri žrebanja. Tri takšna žrebanja bodo prihodnji mesec, eno pa novembra. — Oktobra torej na svidenje v trgovinah veletrgovskega podjetja Kobra.

Kompas Kranj

VAS VABI NA OBISK

mednarodnega graškega velesejma

Z AVTOBUSOM DNE 4. 10. 1969.

Odhod iz Kranja ob 5.30 zjutraj povratek okoli 22. ure.

Rok prijave do zasedbe prostih mest v avtobusu.

Za vse informacije se obrnite na

OBIŠČITE GARNI

HOTEL — BLED

K o m p a s — Kranj — Koroška 2; tel. 21-431

Po gospodinjske stroje nič več v Italijo

Jugotehnika zastopa Zanussija

Medtem ko so bili še pred dobrim letom dni ali več naši časopisi polni fotografij osebnih avtomobilov jugoslovanske registracije z naloženimi gospodinjskimi aparati iz Italije, pa je v zadnjem času ta podoba skoraj povsem izginila z naših mejnih prehodov. Razlogov za to je več, omeniti pa velja zlasti splošen razvoj domače industrije gospodinjskih strojev in njihovo kvaliteto, ne nazadnje pa tudi dejstvo, da so nekatera trgovska ali pa uvozna podjetja prevzela zastopstva znanih italijanskih proizvajalcev gospodinjskih strojev in je te proizvode mogoče dobiti tudi v naših trgovinah. Seveda so ti izdelki zaradi prepovedi uvoza naprodaj le za devizna sredstva, vendar se kljub temu njihov nakup še vedno izplača, saj so pri nas cenejši kot v sami Italiji.

Eno izmed podjetij, ki je prevzelo zastopstvo tujih firm, je tudi ljubljanska Jugotehnika, ki je generalni zastopnik največje tovarne gospodinjskih strojev v Evropi — Zanussi iz Ponderona v Italiji, kjer izdelajo dnevno več kot 16.000 gospodinjskih strojev. Proizvodni program Zanussija je precej obširen, obsega pa pralne stroje, stroje za pomivanje posode, električne, plinske in kombinirane štedilnike, hladilnike, peči na gospodinjsko olje in televizijske sprejemnike. Jugotehnika prodaja Zanussijeve

izdelke trenutno v dveh trgovinah na Gorenjskem, in sicer v svoji prodajalni v Kranju, Zarja na Jesenicah, v kratkem pa bo začela omenjene izdelke prodajati tudi Železnina v Radovljici.

Zanussijeve izdelke ni moč kupiti z dinarji, zato naj opišemo plačilne pogoje za nakupovanje. Vse našete izdelke lahko kupi vsakdo, ki dela v tujini, tuji državljani ali lastniki deviznega računa. Pri tem plača izdelek v konvertibilni valuti valuti, carino in ostale stroške pa v dinar-

jih. Na koncu naj naštejemo nekaj Zanussijeve izdelke in njihove cene: mini pralni stroj, katerega je moč spraviti praktično v vsak, še tako majhen stanovanjski prostor — P — 5 Mini velja 66.000 lir in 1040 dinarjev za carino; stroj za pomivanje posode za osem oseb stane 77.000 lir in 980 din za carino; hladilnik — 130-litrski — 30.000 lir in 450 din carine, 155-litrski hladilnik stane 33.000 lir in 480 dinarjev za carino; izmed osmih modelov štedilnikov naj izberemo kombiniranega s tremi plinskimi ploščami, eno električno ploščo in s plinsko pečico s termometrom — njegova cena je 30.000 lir in 400 dinarjev za carino in druge stroške.

Na koncu naj omenimo, da je za vse Zanussijeve izdelke zagotovljena servisna služba kot tudi vsi nadomestni deli.

V. G.

Kmeti jsko živilski kombinat Kranj

Cesta JLA 2 — (pri kinu CENTER) prodaja:

TRAKTORJE ZETOR s kabino ali brez, s takojšnjo dobavo
TRAKTORJE in motokultivatorje znamke PASQUALI, po naročilu
CISTERNE za gnojevko in
STOJISCA, oz. privezovališča za

goveje hleve — izvedbe CREINA
KOSILNICE traktorske znamke GRIBALDI
KOSILNICE samohodne znamke LAVERDA in MINIPADANA
KABINE za ZETOR
PLUGE traktorske

Svetujemo interesentom, da vsaj kosilnice nabavijo pred novo sezono, ker jih takrat vedno primanjkuje.

OBIŠČITE NAS NA OBRTNISKEM SEJMU V KRANJU OD 11.—20. OKTOBRA LETOS.

II. SEJEM OBRTI V KRANJU OD 11.-20. X. 69

CREINA
turistično
prometno
podjetje
KRANJ

TURISTIČNO
PROMETNO PODJETJE
CREINA KRANJ
vas vabi
na ogled

graškega jesenskega velesejma

z avtobusom dne 4. oktobra 1969
Odhod iz Kranja ob 6. uri zjutraj.
Povratak okoli 22. ure.
Cena izleta je konkurenčna!
Vožnja, strokovno vodstvo in vstop-
nica stane samo 65 din.

Prijave in informacije:
turistična poslovalnica
Creine Kranj, Koroška 4,
tel. 21-022

Tomaz Moschitz

zlatarna — urarna

Tarvisio — Trbiž

VIA VITTORIO VENETO 12
(300 m od tržnice)

Na zalogi imamo švicarske ure.

NEVOIS

po tovarniški ceni, zlato za zobe in ostali izdelki iz
zlata. Zagotovljena kakovost. Priporočamo se.

ALP PENSION

Alp Pension
HERLEC ELA IN ROMAN
TUPALICE 32 P. PREDDVOR

Obiščite nas — domača hra-
na — pristna kapljica —

Pension od 30 do 35 N din
Gorska vodniška služba

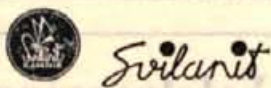
HERLEC
KAVA
užitek

BUTAN

CAMPLIN — AVTOPLIN
Kraj poljenja:
Kamping v Zaki — BLED
PLINARNA LJUBLJANA,
Vodovodna cesta (za Lito-
strojem)
telefon 316-798, 315-759

CAMPLIN — AUTOGAS
Fühlungsstelle:
Camping in Zaka — BLED
PLINARNA LJUBLJANA, Vo-
dovodna cesta (hinter Lito-
stroj)
Telephon 316-798, 315-759

Svilanit

vam nudi

frotir na metre — bri-
sače za plažo, dom in
potovanje — kravate
iz sintetike, krojene po
najnovejši modi

VSE TO LAHKO KU-
PITE V NASI TRGO-
VINI V KAMNIKU

kamnik

vsak dan
MALI GOLE
V KRANJU

HOTEL LEV
LJUBLJANA VOŠČJAKOVA 1

Se priporoča in vabi v svoje sodob-
no opremljene sobe in apartmaje.
Prijetne restavracije, restavracijski
vrt in terasa.

Velika izbira kulinarčnih specialitet
in odlična vina.

V dancing baru ples, glasba in
mednarodni artistski program.
Lastni parkirni prostori in garaža.

Za obisk se priporoča

Hotel LEV Ljubljana
tel. 310-555
telex. 31-350

Časopis
za vse
Zorenjce

GLAS

BOREC UKANA

III. del

Najbolj brano knjigo na Slovenskem zadnjih nekaj let zaključuje avtor
z boji Prešernove brigade in 31. divizije pozimi leta 1944 in spomladi
leta 1945, s silovitimi spopadi Nemcev in IX. korpusa na Primorskem
ter z osvoboditvijo mesta Trsta. V tem dinamičnem okviru razpleta
tudi usode svojih priljubljenih junakov Ane, Primoža, Wolfa...

Naročilnica:

Podpisani _____
kraj, ulica _____
Pošta _____

NAROCAM ROMAN UKANA — III. del
vezava cpl. din 85.00

Naročnino bom poravnal:
a) takoj ob prejemu knjige
b) v dveh obrokih

(neustrezno prečrtaj)

Znamka
za 0.30

ZAVOD BOREC
knjigotrški oddelek

LJUBLJANA
Beethovnova 10.

FIAT ZASTOPSTVO

TRIESTE
TRST

zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: NOVA IN RABLJENA VO-
ZILA, NAMENJENA ZA IZVOZ V JUGOSLA-
VIJO

Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: ZA GENERALNA POPRAVILA
MOTORJEV fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih
fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog,
prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih
vozil

Via Locchi, št. 26/3, telefon 93-787

ZP ISKRA KRANJ
Organizacija:
Tovarna
elektrotehničnih
in
finomehaničnih
izdelkov
KRANJ

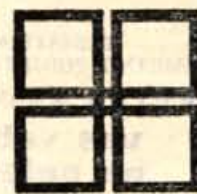
Zaradi razširitve proizvodnega programa

iščemo nove sodelavce

1. DIPLOMIRANE INŽENIRJE
STROJNIŠTVA
2. DIPLOMIRANE INŽENIRJE
ELEKTROTEHNIKE
3. DIPLOMIRANE INŽENIRJE
KEMIJE
4. EKONOMSKE TEHNIKE
5. KVALIFICIRANE DELAVCE
KOVINARSKÉ STROKE
(zlasti orodjarje, strugarje, rezkalce,
strojne ključavničarje in kleparje)
6. KVALIFICIRANE PLESKARJE
7. VEČJE ŠTEVILO PRIUČENIH
IN NEKVALIFICIRANIH
DELAVK

(za delo v obdelovalnici in montaži
obrata telefonije.

Pismene prijave sprejema kadrovski oddelek
tovarne na naslov: ISKRA — ELEKTROME-
HANIKA KRANJ, Kranj, Savska loka 4, do
vključno 15. dne po objavi.

Induplati

**ODPIRA NOVO
INDUSTRIJSKO PRODAJALNO
V JARŠAH**

V trgovini bo cenjenim kupcem na
razpolago blago prve, druge in tretje
vrste in to v celotnem asortimentu, ki
ga proizvajamo.

CENE BODO NIZJE.

Poleg tega bo tu servis šotorov INDU-
PLATI z rezervnimi deli.

Trgovina bo odprta non-stop od 7. do
19. ure.

Za obisk se priporočamo!

**INDUSTRIJA
PLATNENIH
IZDELKOV**

**Induplati
JARŠE**

Veletrgovina ŠPECERIJA

Bled

**razpisuje LICITACIJO ZA PRODAJO
lesenih garaž**

NA BLEDU, KAJUHOVA C 3

Licitacija bo dne 8. oktobra 1969 ob 11. uri za druž-
beni sektor in ob 15. uri za zasebni sektor v prostori-
h uprave na Bledu, Prešernova 76.

Ogled garaž je možen 1 uro pred licitacijo.

V NEKAJ STAVKIH

Cerklje — Šahovska sekcija pri KUD Davorin Jenko v
Cerkljah je zopet zaživela. V okviru krajevnega praznika bo
prvo večje tekmovanje v prostorih nove Šole v Cerkljah, in
sicer med ekipami krajevnih skupnosti Brniki, Grad, Poženik,
Šenturška gora, Zalog in Velesovo, naslednji dan, 2. oktobra,
zvečer pa bo organiziran dvoboj med domačimi šahisti in
šahisti zdravstvenega doma iz Kranja.

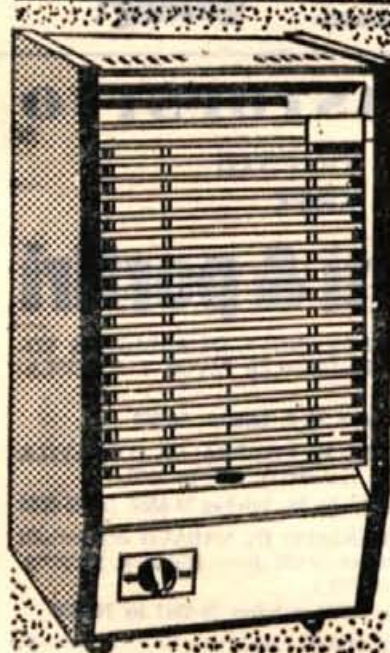
● Svet krajevnih skupnosti Cerklje bo v ponedeljek,
29. septembra, organiziral veliko prostovoljno akcijo za čiš-
čenje in urejanje struge potoka Reka, ki teče skozi vas. Več
let že niso popravljali obrežja potoka, zato je Reka nepre-
stano poplavljala ob nalivih. Ribiška družina Bistrica bo ok-
slej v času čiščenja tudi poskrbela, da bodo ribe pravočasno
odstranili iz potoka.

● V okviru požarnovarnostnega tedna in krajevnega
praznika v Cerkljah bo domače gasilsko društvo izvedlo
nočne mokre gasilske vaje, na katerih bodo sodelovala vsa
okoliška gasilska društva. Na njih bodo preizkusili tudi nove
motorne brizgalne iz Cerkelj, Stefanje gore in Brnikov.

Razvoj gasilstva v tem kraju je izrednega pomena, saj
razen slabe ceste, tu nimajo niti telefona. Telefona nima niti
Zalog, ki je pomembno središče med Cerkljami in Kamnikom.

PLINSKA KATALITIČNA PEC

aida SUPER

**ZA POCENI IN HITRO
SEGRETJE PROSTORA
JE NENADOMESTLJIVA**

PLINSKA PEČ aida super

- direktno vžiganje tekočega plina
- na principu katalize tekoči plin gori brez
plamena in izgori skoraj 100 %
- že po nekaj minutah peč doseže maksimalno
intenzivnost gretja
- peč ne potrebuje odvoda v dimnik
- velika praktičnost namestitve in prevoza iz
enega prostora v drugega

NOVOST!

- peč ima vgrajeno »lučko« za kontrolo atmo-
sфере, kjer izgoreva plin z malim plamenom
ves čas delovanja peči
- z gornjim je podana popolna varnost upo-
rabe peči ob upoštevanju navodil za uporabo
- 2-letna garancija

MERE: 41 × 49 × 79 cm

TEŽA BREZ JEKLENKE: 16,5 kg

Potrošnja BUTAN-PROPAN PLINA:

min.: 155 gr/h ... 1.900 kcal/h

sred.: 200 gr/h ... 2.500 kcal/h

max.: 250 gr/h ... 3.000 kcal/h

Panel, ki je vgrajen v peč je ates-
tiran na Rudarsko-geološki fakul-
teti v Beogradu, atest št. 286/2 od
23. 12. 1968.

TOVARNA GOSPODINJSKIH APARATOV ŠKOFJA LOKA

O Kuraltovi rodbini in še kaj o nekdanjem življenju (3) Obogatitev na račun vojnega posojila

Po žetvi se je kmalu spet začela tekma, kje bodo prej in več omlatili. Najbolj pridni so že ob štirih zjutraj začeli mlatiti in kmalu se je z vseh podov zaslislala pesem cepcev: pika, poka, pika, poka... Tako je odmevalo do večera celih štirinajst dni. Zgodilo se je, da je kdo od sosedovih prinesel mlatičem »metlo klepate«, da dobre volje in smeha ni manjkalo, včasih pa tudi ne jeze in udarcev po grbi. Na metlo je navezal koprive in to hitro vrgel na mlatiče, potem pa je urnih nog pobral stran. Gospodar je hitro pograbil metlo in stekel za njim; če ga je ujel, ga je namazal s koprivami.

Tekmovali so, kje bodo omlatili več nasadov, kje bodo prej kozolec izpraznili itd. Samo pšenice so namlatili do 100 mernikov (mernik pšenice je 25 kg), nekaj manj pa ajde, rži, ovsa in ječmena. Vse to so omlatili s cepci, le proso so omlatili z nogami.

Takrat so pridelali tudi precej fižola. Zito in fižol sta se namreč lahko prodala; največ so ga vozili v Ljubljano.

Na Jakobovo nedeljo je bila »šenkenga«. Vsakemu delavcu je gospodar podaril nekaj denarja, da so šli tisto nedeljo v bližnjo gostilno in naredili tam svoj delavski praznik.

Proti koncu 19. stoletja so

ukvarjal, imel je druge skrbi.

Prišlo je leto 1866, ko se je Avstrija zapletla v vojno z Italijo. Denarja je bilo kmalu premalo, zato je Avstrija razpisala vojno posojilo, tako imenovane »oblegacijone«. Ker so bili ljudje prepričani, da Italija ne bo zmagala, so radi podpisovali vojno posojilo — tisti seveda, ki so imeli denar. Ko pa so pozneje še Prusi napadli Avstrijo, so se ljudje prestrašili: Kaj bo zdaj s posojilom? Bodo dobili denar povrnjen ali ne? Nič več niso bili tako zelo prepričani o zmagi Avstrije. To priložilo je Jereb hitro izkoristil. Imel je denar in je tvegati: bo ali ne bo? Upal je v zmago Avstrije, zato je šel okrog vseh, ki so imeli »oblegacijone« in jih kupoval. Plačeval je seveda ceneje, kot je pisalo na njih, vendar si je vsak mislil: bolje nekaj kot nič. Zato so mu jih rade volje prodajali. Jereb jih je veliko nakupil. In Avstrija je ostala »oblegacijon« so bili v celoti »zplačani in naš znanec Jereb si je s tem močno povečal svoje premoženje.

Imel pa je smolo. Zelo je oglušil, tako zelo, da se je bilo z njim težko pogovarjati. To njegovo težavo so posli in najemniki hitro izkoristili. Pozimi so morali prestij vsak večer do 11. ure.

Uro so dali naprej; žepnih ur takrat ni bilo, samo stenske. Nakana se jim je za nekaj dni posrečila, prej so odhajali na počitek. Toda Jerebu se je zdelo sumljivo, kako to, da je večer tako kratek. V bližnji kajži je stanoval čevljar Lukanček, ki je redno vsak večer šival do 11. ure. In Jereb je šel vsak večer gledat: če je Lukanček še šival, potem ura še ni bila enajst. In tako so predice spet potegnile »ta kratko«.

Na Gorenjskem, zlasti na Sorškem polju, je bila včasih v navadi stara tradicija, da so dan pred praznikom vseh svetnikov (31. oktobra) na kmetijah delili tako imenovane »prešce« — majhne črne hlebčke kruha. Ponje so prišli rano zjutraj ubožci, stare žene ali matere z otroki in tudi stari možje. Vsak je dobil pri vsaki hiši po en hlebček, da bi molil za verne duše v vicah. Te hlebčke so potem ti ubožni ljudje sušili in jih shranili, da so imeli kruh tudi pozimi.

Jereb pa je bil povsod drugačen kot drugi ljudje — tudi pri delitvi prešce. Spekli so pri Jerebu cel jerebas prešce in vse je dobil tisti, ki je zjutraj prvi prišel, potem pa je zaklenil hišo in nihče ni nič več dobil. Ko so ubožni ljudje uvideli to navado, je vsako leto prišla iz bližnje

kajže stara ženica že ob 5. uri, da je bila prva. Potem je prišla še ena in obe sta čakali. Ko je Jereb vstal in videl, da sta dve, jih je vprašal, katera je bila prva. Tisti je spet dal cel jerebas prešce, ostali pa le en hleb kruha, potem pa hišna vrata spet zaprl.

Ta delitev prešce je trajala do prve svetovne vojne. Vendar takrat že ni bilo več takšne revščine kot prej: železnica in prve tovarne so že dale revnejšim ljudem zaslužek, zato so po prešce hodili bolj za prašice in kože kot pa za ljudi. Prva svetovna vojna pa je ta star običaj ukinila.

Karel Bertoncej,
Gorenja vas 25
(Naprej prihodnjic)

Gorenjski kraji in ljudje

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

38

Prestrašil se je, se spotaknil, padel in se pri padcu močno uredil v roko z nožem, s katerim je maloprej rezal palice za Zefkove mlinčke. Vojaki so ga pobrali in vprašali, kam je tekel dezertar, ki so ga zasledovali, on pa jim je, potem ko so mu vrgli nekaj razkuženih vojaških zavojev, da bi se obvezal, pokazal navzdol proti Soči.

»Sreča, da so mi verjeli. To je rešilo strica Andreja, umolkne Slavko, potem, ko je izjeljal besedo stric, ker doslej Andreja ni še nikoli tako imenoval.«

»Rešilo? ... Toliko je prestal, nesrečnik, zdaj pa so ga v zahvalo, ker je odpravil pokorščino cesarstvu, zaprli med razbojnike.«

»Izpustiti ga bodo morali!«

»Morali? A kdaj? Vse sem že poizkusila, bila pri županu in drugih, a kaj ko je pri italijanskih vojaških oblasteh njihova beseda kakor bob ob steno. Samo tolažijo me tako kakor ti, češ: kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev se svojim deželam ne bo odrekla. Italijani se bodo morali umakniti vsaj za staro mejo, če že ne iz zadnje slovenske vasi, tja na obrobje Furlanije pod Režijo in Benečijo.«

»Tako bo. Videla boš, da bo.«

Roziki pa se ta tolažba zdi jalova.

»Da se je moral vplesti v narodno stražo! Da je moral sprejeti poveljstvo! Da ga nisem znala odurniti!«

»Mislim, da bi ga tudi drugače odgnali. Tudi strica Jakoba so.«

»A zakaj niso Stiven,« pravi Rozika z nevoščljivostjo do sreče, ki je obvarovala moža njene prijateljice in ga pustila na domačiji pod Krnom, pri tem pa pokaže na okno, skozi katero bi se moral videti beli stožec Krna nad globoko

zasneženo pokrajino. Pa so samo ledene rože na šipah in ledene rože v njenem srcu.

»Saj boš za praznike prišla domov,« se Slavko poslavlja. Do doma ima še dobro uro hoda.

»Rad bi bil čimprej doma.«

Sele sedaj se Rozika spomni, da bi lahko Slavka peljala s konjem.

»Počakaj. Takoj zaprežem konja. Popeljem te.«

In čez čas že drsijo sani, ki jih v teh krajih le redkokdaj uporabljajo, skozi zasneženo dolino tja med Stol in Matajur proti Borjani. Slavku se zdi, da je snega skoro toliko, kolikor ga je bilo v zimskih mesecih na Bavarskem. Tudi mrz razreže v ušesa. Tam kjer se modrikasti pajčevinasti dimi dvigajo pod modro nebo, je Borjana. Tudi z osamljene domačije na Kraguljevini se suklja tak dim, pobočje pa blešči v soncu srebrikasto in slepeče kakor posuto s steklenimi drobcji. Slišati je smeh in tujo govorico.

»Ta uživa, candra makaronarska,« zamrmra Rozika in misli na Kraguljevo Liziko, sovražno stisne ustnice.

Tudi Slavko sovražno pogleda tja gor, vendar njegovo sovraštvo še isti hip ugasne, saj bo zdaj zdaj cesta stekla v vas in se vzpela proti domu, kjer bo presenetil mamo ne samo z zgodnjim in nepričakovanim prihodom, pač pa tudi s svojim šolskim uspehom.

»Prvi v razredu sem,« bo rekel ponosno, mama pa bo ob teh besedah prav tako ponosno zažarela, a še bolj, ko bo prebirala ocene v spričevalu.

Ta hip je Slavko v mislih samo pri mami in v pričakovanju maminega veselja in ponosa nad njim, ki je kljub časom, ki človeka vznemirjajo in ga trgajo od zbranega in resnega učenja, vseeno dosegel uspeh, kakršnega se pred meseci ni nadejal ne on, ne mama, ne profesorji, ki ga sedaj dajejo drugim za zgled. Tudi Karlov oče mu je zapel pravo hvalnico in z njegovim uspehom vzpodbujal Karla k posnemanju, čeprav je tudi Karl imel lepo spričevalo. In če so bili profesorji in Karlov oče navdušeni nad njegovim uspehom, kako šele bo mama.

V takem pričakovanju skoči Slavko s sani in se zdrenja skozi gnečo pred mamino trgovnico. »Mama!« vzklikne že pri vratih. »Mama!« pa

novi, ker se mu zdi, da ga ni slišala, saj bi drugače obstala in počakala, da bi se zdrenjal k prodajni mizi.

»Ti?« se mama komaj za spoznanje in brez prevelikega presenečenja začudi. »Pričakovali smo te šele zvečer,« pravi, po spričevalu, ki ga Slavko drži v roki, pa sploh ne vpraša.

»Pa sem že tu! In spričevalo imam. Odličnjak sem! Prvi v razredu!«

»Ze prav,« ni mama prav nič presenečena in navdušena, kakor je pričakoval. Morala bi vzkliknila! Vrisniti od veselja! Morala bi ga objeti, pa mu samo bežno stisne roko in jo potem naglo izpusti. »Da, seveda! Ljudje čakajo. Casa nima,« pomisli Slavko in se ponudi, da bi ji pomagal.

»Ni treba. V hišo pojdi! Pospravi svoje stvaril. Potem se bova pomenila.«

»Prav, mama.«

Slavko odhaja skozi gnečo mimo ljudi, ki ga trepljajo po rami in se mu prijazno nasmihaajo, čeprav vseh ne pozna, saj niso vsi iz Borjane, marveč tudi iz drugih bližnjih in daljnjih breginjskih vasi. On pa je vseeno kakor poparjen.

Najbrž je bil preglasen in prebahav.

Bahavosti in postavljanja z uspehi pa mama ni nikoli trpela.

Ali mu ni rekla nekoč na Bavarskem, da človekov uspeh ni samo njegov uspeh, marveč plod dela mnogih ljudi.

Pa tudi 'ne hvali dneva pred večerom' je večkrat govorila. Morda je tudi sedaj mislila tako: češ, šele prvo trimesečje je minulo in do konca šolskega leta sta še dve trimesečji, opajanje nad začetnim uspehom pa je marsikdaj goljufivo, če se mu človek prepusti.

»Kajpak, človek se lahko prevzame, potem pa poleni in začne drseti navzdol, namesto da bi stremel navzgor in se trudil, kako bi premagal strmino, ki ga še čaka. Ne smem se prenapihiti,« razmišlja Slavko in se zave, da se je pravzaprav že malo 'napihoval' v šoli in se je le s težavo brzdal, da bi ne zrasel pred sošolci, kakor da je kaj več od njih.

Dokler ostane človek skromen, mu ljudje sreče in uspehov ne zavidajo. Če pa se s srečo postavlja in baha, se jim odtuji, ostane sam in osovažen.

»Živila Slovenija!« »Složimo se!« »Na noge tedaj, predragi rojaci!«

S temi in takimi gesli so se zbirali pred stotimi leti naši predniki na slovitih vse-slovenskih ljudskih taborih. Jasno in glasno so množice na teh zborovanjih zahtevale uveljavitev slovenskega jezika v šolah in uradih, ustanovitve slovenske univerze v Ljubljani in združitve vseh pokrajin, kjer ljudstvo govori v slovenskem jeziku — v zedinjeno Slovenijo.

Spričo bližnjega (5. oktobra t. l.) slavja v Vižmarjih, kjer bomo dostojno počastili 100-letnico prvega in edinega gorenjskega tabora, bo gotovo prav, da se vsaj v dveh zaporednih zapisih razgovorimo o mogočih manifestacijah, ki so v desetletju od 1868. do 1878 razgibale ves slovenski narod. Reči bi celo smeli, da so ga — prebudile!

POBUDNIKI TABOROV

Stabori, zborovanji ljudskih množic pod milim nebom, so pravzaprav pričeli že na Češkem. Na te tabore je tedanje voditeljce Slovencev kot prvi opozoril pesnik in pisatelj Fran Levstik.

Njegove zamisli se je mlado slovensko izobraženstvo takoj oprijelo. Kajti prav s tabori je hotelo nemškutarjem in lahomom pokazati, da »narodna ideja ni več igrača, s katero se igrajo le nekateri sanjači, marveč presunila je ta ideja narod slovenski ves, kteremu je zdaj zvezda-danica.«

Prvi slovenski tabor je bil sklican dne 9. avgusta 1868. leta v Ljutomeru na slovensko hrvaški meji. Ob veliki udeležbi okoliškega prebivalstva, ki je pozorno poslušalo navduševalne govore dr. Valentina Zarnika, Božidarja Raiča in drugih, je bila tega dne v Ljutomeru prižgana plamenica, ki je še dolga desetletja za tem preganjala temo narodne mlačnosti in nezavednosti na vsem Slovenskem.

In potem so se tabori — smemo jim celo reči, da so bila to prva izrazito slovenska narodna zborovanja v zgodovini! — zvrstili:

dne 6. avgusta 1868. v Zalcu (za Savinjsko dolino), dne

18. oktobra 1868 v Sempasu (za goriško okolico);

naslednjega leta 1869. pa so bili sklicani tabori v Sevnici za Posavje (dne 2. maja), na Kalcu za Notranjce (dne 9. maja), v Vižmarjih za Gorenjsko in okolico Ljubljane (dne 17. maja), v Biljani za Brda in v Ormožu za obdravske Slovence (dne 8. avgusta);

v letu 1870. so se zvrstili slovenski tabori še v Fernečih pri Sežani, v Cerknici, v Vipavi, v radgonski Kapeli, v Kubežu v Istri, v Bistrici pri Pliberku in v Zopračah na Koroškem;

Leta 1871. sta bila organizirana še dva tabora, in sicer v Kastvu za Istrane in v Buhljah za Korošce.

Leta 1878. so se zvrstili še poslednji tabori, in sicer le na Primorskem: v Kobaridu, na Kviškem in v Dolini pri Trstu.

KRESOVI NAVDUSENJA

Doba taborov je v naši narodni zgodovini gotovo ena najpomembnejših. Dotlej le Kranjci, Stajerci in Korošci so se ti vsi iznenada zavedli, da so v bistvu le Slovenci. In da jih razcepjenost po avstrijskih kronovinah le raznaroduje — od tod zahteva po zedinjeni Sloveniji, po uveljavitvi slovenskega jezika v uradih in v šolah, po slovenski univerzi v Ljubljani, v osrčju Slovenije.

Tabori pa hkrati pomenijo tudi hraber prehod nacionalnih prizadevanj iz dotlej ozkih čitalniških krogov po mestih in trgih na širše tirišče, med široke narodne množice. In prav to daje taborom, ki so se zvrstili pred stoletjem, tako dragocen pomen: slovenski narod se je prvič zavedel samega sebe.

Nič manj ni taborska doba pomembna tudi zato, ker je dokazala moč slovenskega govornišva. Takrat še ni bilo te razvade, ki se je razpasla v naših dnehi: da »govorniki« svoje govore kratkomalo čitajo... V taborski dobi — in le nekateri izjeme tudi pozneje — pa smo imeli zares dobre govornike. Tak je bil nekdanji vajevec dr. Va-

lentin Zarnik, ki je množice znal razgibati tudi s humorjem, tak je bil kot grom bobneči Božidar Raič; sloviti govorniki so bili tudi dr. Razlag, dr. Toman, Ivan Tomšič, dr. Josip Vošnjak, Miroslav Vilhar in ne nazadnje tudi stari dr. Janez Bleiweis, ki je taborite bodril v svojih »Novicah«. Klical je in vabil na taborovanja:

»Pridite toraj na gori napovedani dan v tabor v prav obilnem številu. Naj vas ne zadržuje nikakoršna stvar. Naj svet vidi, da to, kar zahtevamo, ni zahtevanje le male skupine, marveč, da je to tirjatev ogromnega števila enakomiselnega ljudstva pod krilom postavnice.«

NARODNA SLAVJA

Za vsak kraj, kjer so bili prirejani tabori, je bil to pravi praznični dogodek. Kresovi so že na predvečer praznika oznanjali slavje prihodnjega dne. Okrašeni slavoloki in pokanje topičev je pozdravljalo prihajajoče goste, ki so prikoralili na taborski prostor z godbo in petjem, z zastavami in živio klici. Okrašeni vozovi so pripeljali iz okoliških krajev številne skupine v narodnih nošah. — Ves ta zunanji bleščeč okvir je bil kar prava priprava za srete, ki so jo opravili taborski govorniki, ki so govorili tisočerm odprtim srecem. Tabori so neizmerno vplivali na narodno zavednost in ponos najširših množic. Bodrili so njihov pogum in jih reševali iz občutka večstoletnega hlapčevstva.

Toda tudi nasprotnik ni spal. Nemškutarjem tabori niso bili všeč. Skušali so storiti vse, da bi jih oblast prepovedala — četudi so bile tedaj avstrijskim narodom z ustavo dovoljene nekatere svoboščine.

Incidenti, ki so jih doživeli ljubljanski nemškutarji in njihovi »turnarje« na Ježici, na Jančjem in v Vevčah, kjer so slovenski kmetje pretepli in nagnali nemškutarske izzi vače, so bili povod, da je oblast pričela tabore prepovedovati. Celo nošnja taborskih svetinj je bila strogo prepovedana.

Ne glede na to, da so morali tabori zaradi pritiska oblasti zamreti, so vendarle pomenili pravo revolucionarno dejanje: bili so ljudstvu prva šola o državljanskih narodnih in jezikovnih pravicah, budili so njegovo zavest in mu bistrili pogled na širša gospodarska in politična področja, hkrati pa ga opozarjali na krivične postopke tujega uradništva. Posebne važnosti so bili tabori v omenjenih krajih na Primorskem in Koroškem. Marsikje so že skoro izgubljene narodne postojanke Slovenci znova osvojili in utrdili.

(Konec prihodnjic)
Črtomir Zorec

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

38

Izstopilo je

kakih 20 esesovcev, ki so zmetali nekaj kovinskih zabojev v jezero. Nismo imeli pojma, kaj bi bilo v zabojih. Vojaki niso spregovorili niti besede. Vendar je nekdo izmed njih povedal, da bodo na osebno povelje Hitlerja vsi vojni ujetniki, ki so se znašli na tem področju, postreljeni.

V Bad Ausseeju je doma avstrijski partizan Viktor Geiswinkler. Spomladi 1945 je moral na povelje nacistov služiti pri pojačani straži ob Topliškem jezeru. Geiswinkler je na videz ubogal, dejansko pa je še naprej ilegalno delal s partizani. Tudi Viktor Geiswinkler je izjavil v zapisku, da je natančno videl, kako so potopili 24 zabojev v Topliško jezero.

V tej zvezi so zanimivi podatki dveh uradnikov ameriške vojaške obveščevalne službe Counter Intelligence Corps — CIC, ki sta takoj po kapitulaciji Nemčije prihiteda na to mesto. To sta bila kapetan CIC Alexander, ki je po letu 1945 šestintrideset mesecev iskal sledove po Salzkammergut, in dipl. ing. Simon Wiesenthal, ki je v službi CIC iskal Eichmana. Oba sta zaslišala mnoge prijete nacistične in si ogledala številne dokumente in zapiske o zaslišanju. Zato so njuni podatki toliko tehtnejši. Kapitan Alexander, ki že nekaj časa živi v Franciji, je dognal, da so proti koncu vojne v eni sami noči potopili v jezeru Altaussee šest do sedem zabojev s 100 do 180 kilogramov čistega zlata, torej skupno 600 do 1200 kg zlata čistoče 999,5. To je bila tako imenovana posebna »tajna državna akcija Nibelungen«.

Simon Wiesenthal je medtem dognal, da so nacisti še marca in aprila 1945 izdajali in potrjevali posebne listine o prevzemu in predaji. Wiesenthal je med svojim delovanjem pri ameriški obveščevalni službi izvedel, da niso zaplenili niti ene same listine, ki bi govorila o stanju urada VI SD in o Kaltenbrunnerjevih formacijah. Znano je tudi, da je obstajal zapisnik o prevzemu in predaji Canarisovih fondov, kjer so bile na treh in pol tipkanih straneh našete prevzete vrednosti. Ti zapiski pa so bili samo delček tega, kar so proti koncu vojne in celo v zadnjih minutah tretjega rajha prepeljali v okolico Ausseeja. Najvažnejša in najbolj dragocena listina se je nanašala na osebe, ki so bile pooblašene razpolagati s premoženjem tretjega rajha. Ta naj bi bila napisana v štirih izvodih, ki so jih skrili na štirih različnih mestih.

Zdaj pa poizkusimo obnoviti zadnji inventurni zapis nacističnega zaklada v »alpski trdnjavi«.

Pri tej nalogi naletimo na trinajst važnih postavk, ki jih navajamo z natančno navedbo virov:

1. SS-obersturmabführer in sabotažni izvedenec v uradu VI državnega varnostnega urada Otto Skorzeny, je pripeljal, ko je poslednjič prišel v »alpsko trdnjavo«, s seboj 22 zabojev, izmed katerih je vsak vseboval 48 kg čistega zlata v palicah po 2,4 kg. O izvoru tega zlata je več mnenj. Eni trdijo, da so to zlate rezerve, ki jih je minister Funk izročil Skorzenyju iz rajhovske banke, drugi, ki so neposredno sodelovali pri potapljanju, pa trdijo, da je to »Rommelov zaklad«, ki ga je Skorzeny privlekel iz Italije in ki izvira iz plenitev v Tunisu in Djerbi. Te zaboje so baje v začetku maja 1945 vrgli v Topliško jezero.

2. Neki Fabiunke, ki ga je Hitler imenoval za poveljnika VI. armade, je pri svojem begu skozi balkanske dežele privlekel v Aussee 20 zabojev zlatnikov in valut v vrednosti 5 milijonov RM — poleg 4,3 milijonov RM v svoji vojaški blagajni. Zlatniki so bili po večini iz tako imenovanega »hrvaškega zaklada«.

3. SS-standartenführer v nekdanjem štabu ukrajinskega zbornega odseka in poznejši sodelavec v osebni štabu Kaltenbrunnerja Josef Spacl je prišel v Altaussee s tremi tonami zlatov. V njegovem spremstvu so bili vlasovci, ki so privlekli s seboj tako imenovani »tatarski zaklad«, naplajen po sovjetskem ozemlju.

4. SS-sturmabführer Adolf Eichmann je prve dni maja 1945 izgnil s 22 težkimi zaboji rekviriranih dragocenosti v Ausseeški Blaualpi pri tako imenovanem Rauchfangju. Njegov tovor cenijo različno. Nekateri na 8 milijonov dolarjev, drugi na okrog 24 milijonov RM.

5. Neki, po imenu še neznan SS-hauptsturmführer in neki SS-untersturmführer, doma s Kavkaza, sta v eni izmed majskih noči 1945 potopila v Altausseeškem jezeru že omenjenih 6 ali 7 zabojev čistega zlata.

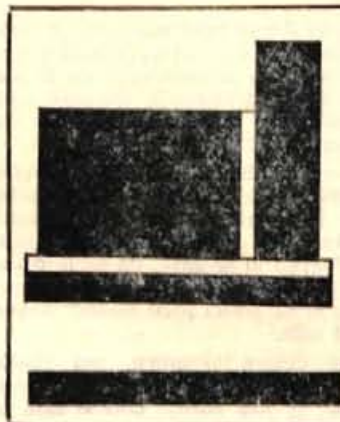
6. Neki odred SS je v opuščeni rudniku soli pri Ausseeju skrli 7 zabojev z monštrancami, kelhi in relikviji, ki jih je naropal po cerkvah in samostanih. Vrednosti tega zlata ni moč ugotoviti.

7. Neki drugi odred SS je pripeljal v Bad Aussee 7 zabojev za municijo, polnih zlatega nakita. Medtem naj bi bil SS-obersturmabführer in nacistični gauleiter Elgruber potopil v Topliškem jezeru 25 x 35 cm veliko jekleno kaseto. Poročajo, da je bila notri med drugim gumijasta vreča z briljanti.

V podjetju KAMNOSESTVO KRANJ LAHKO NABAVITE

nagrobne spomenike po izbiri, razne vaze, betonske plošče za tlakovanje 50 x 50, okenske police in stopnice iz marmorja in umetnega kamna.

Opravljam tudi razne storitve ter oblagamo stene in tla z domačimi in inozemskimi keramičnimi ploščicami po ugodnih cenah.

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30 uri.

SOBOTA —

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtopost — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pianist Svjatoslav Richter igra Beethowna in Rahmaninova — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansambli domačih viž — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Melodije Pariza, Dunaja in Londona — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje sopranistka Nada Gerlovič — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Poje komorni zbor iz Jesenic — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Tropski popi — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s triom Slavka Znidaršiča — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Tonjo Rahonc — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V ritmu z mladimi — 14.30 Zabavni zbori — 15.00 Cik cak z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 15.35 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Jazz na drugem programu — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Sobotnih petinštirideset minut — 21.15 Operni koncert — 22.30 Od cembala do orkestra — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA —

4.30 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Skladbe za mladino — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Pet minut za EP — 10.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turi-

stični napotki za tuje goste — 13.30 Z novimi ansambli domačih viž — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.05 Vrtiljak zabavnih melodij — 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi — 15.30 Humoreska tega teden — 16.00 Pet minut za EP — 16.05 Glasba ne pozna meja — 16.50 S pianistom Borutom Lesjakom — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Jugotonove glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 S plesnimi orkestri — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Radi ste jih poslušali — 23.40 Godala v noči

Drugi program

13.35 Začnimo s plesom — 14.00 Melodije Latinske Amerike — 14.35 Lahka glasba — 15.00 Odmevi z gora — 15.20 Glasbeni variete — 16.35 S pevcema Engelbertom Humperdinckom in Caterino Valente — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Strani iz slovenske proze — 18.20 Iz operet in glasbenih revij — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.30 V ritmu današnjih dni — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Večerna nedeljska reportaža — 20.25 Sereadni večer — 21.25 Koncert Leningrajske filharmonije — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK —

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Z orkestrom Franck Porurcel — 9.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Istrska suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 15.05 Pozdrav z Dunaja — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Pojeta dva tržiška zbor — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Stirje grobijani — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — propagandna oddaja — 18.35 Iz arhiva lahke glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Borisa Franka — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Za štiri soliste — 21.25 Iz domače orkestralne glasbe — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Z velikimi orkestri zabavne glasbe — 23.40 Lahko noč s pevci

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Z orkestri — 15.00 Popevke na tekočem traku — 15.35 Ob lahki glasbi — 16.02 V plesnem ritmu z majhnimi ansambli — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Orgle, klavir in kitara v ritmu — 19.30 Popevke današnjih

dni — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Samospevi srbskih skladateljev — 20.30 Svet in mi — 21.15 Ansambelska glasba dunajskega klasicizma — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK —

8.08 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Opolndanski divertimento — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz albuma skladb za mladino — 14.20 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Igra Hedvika Čeh-Veronek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V terek nasvidenje — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Zadovoljni Kranjci — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 20.44 Pesem godal — 21.00 Parada popevk — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč s pevcema Frankom Sinatro in Jacqueline Francois — 23.40 Za ples igra Plesni orkester RTV Ljubljana

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 15.00 Pol ure z orkestri — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.02 Drobne skladbe velikih mojstrov — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Starši in otroci na opernem odru — 21.15 Večerni koncert — 22.00 Recital pianista Svjatoslava Richterja — 23.40 I. Mucici igrajo Pergolesija — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA —

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva odlomka iz opere Partizanka Anka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Uvertura in koračnica — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00

Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz solistične glasbe — 18.45 Kulturni kažipot — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Koncert opernih arij — 21.00 Mozaik zabavnih melodij — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Z orkestri — 23.40 S pevci

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Popotovanje s pevcemkami — 15.00 Z majhnimi ansambli v ritmu bossa-nove — 15.35 Prijetne popevke — 16.02 Za prijetno razpoloženje — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Sofferjem na pot — 19.10 Zabavni zbori — 19.30 Od tu in tam z majhnimi ansambli — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.15 Stiri predigre za godalni kvartet — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Slovenske narodne pesmi — 21.15 Glasbeni prizori z bojišč — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

CETRTEK —

0.08 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Iz zakladnice resne glasbe — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Scenska glasba k operi Rozamunda — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne pesmi iz Medjimurja — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.20 Operetne melodije — 14.55 Kreditna banka

SE NIKOLI tako bogato založeni, SE NIKOLI tako ugodni

in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Uvodni prizor iz opere Hovansčina — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrikov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Turizem in glasba — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Bra-

com Korenom — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Cetrikov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Od Ibsena do Ionesca — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Češkoslovaška narodna glasba — 23.05 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Popevke na tekočem traku — 14.30 V vedrem ritmu z velikimi orkestri — 15.00 Francoske popevke — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.02 Z orkestrom Percy Faith — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Melodija po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Dva simfonična plesa Edvarda Griega — 20.30 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 21.15 Za ljubitelje stare koncertne glasbe — 21.40 Salon komornega jazz — 22.10 Kantata na stibe neznanih angleških pesnikov — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK —

0.08 Operna matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Z Isaacom Albenizom po Španiji — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba za razvedrilo — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.40 Bela Bartok: Dve sliki — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Beneški fantje — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Akademski pevski zbor iz Ljubljane poje pesmi tujih avtorjev — 20.30 Rad imam glasbo — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 S plesnimi ansambli v vedrem ritmu — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Popevke današnjih dni — 23.40 Razpoloženske melodije

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 S pevcemkami po svetu — 15.00 Vesela godala — 15.35 Pisana paleta — 16.02 Z orkestri — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Počitniški kažipot — 19.15 Minute z orkestrom Herb Alpert — 19.30 Popevke na sprehodu — 20.05 Radijska igra — 20.49 Glasbeni intermezzo — 21.15 Portreti opernih solistov — 22.00 Salzburške slavnostne igre 1969 — 23.40 Sonata za violino in klavir — 00.05 Iz slovenske poezije

Televizija

SOBOTA — 27. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.10 Narodno zabavna glasba, 17.40 Dysnejev svet, 18.30 Košarka Jugoslavija : Grčija, 19.10 Cikcak, 19.25 TV dnevnik, 19.55 Od Petovia do Ptuja, 21.25 Rezerviran čas, 21.35 Vijavaja, 21.40 Rezervirano za smeh, 21.55 Inšpektor Maigret — serijski film, 22.45 TV kazipot, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 28. septembra

9.00 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.25 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 10.00 Kmetijska oddaja, 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Disneyev svet, 11.40 Trapollo HH 33 — mladinska igra, 12.20 TV kazipot, 15.30 Prenos športnega dogodka, 17.55 Princ študent — ameriški film, 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Muzikanti — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sportni pregled (JRT) — 22.05 TV dnevnik (RTV Beograd) — 22.25 Kolesarska dirka Pariz — Tours (RTV Zagreb) —

Drugi spored

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK, 29. septembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Ruščina, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Trnasta muca, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna oddaja, 18.30 Pri zobozdravniku — II. oddaja (RTV Ljubljana) — 18.50 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje) — 19.20 Znanost in mi, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Gardina — nemška TV drama, 21.45 Biseri glasbene literature, 22.00 Košarka Jugoslavija : Bolgarija, 23.30 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.30 Večerni zaslon (RTV Sarajevo) — 17.45 Oddaja za otroke, 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost

(RTV Beograd) — 18.50 Zabavno glasbena oddaja (RTV Skopje) — 19.20 TV pošta, 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 30. septembra

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 17.45 Risanika (RTV Ljubljana) — 18.00 Lutkovna oddaja (RTV Zagreb) — 18.20 Obrežje, 18.40 Izeljeniški večer, 19.15 Obiščite z nami Sarajevo, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Naši vrli rojaki — češki film, 22.35 Iluzija — balet, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.30 Kronika, 17.45 Risanika, 18.00 Lutkovna oddaja, 18.20 Oddaja o prometu (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.15 Reportaža (RTV Sarajevo) 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 1. oktobra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.25 Nogomet Sloven : Dinamo (RTV Beograd) 18.15 Rastimo (RTV Beograd) — 19.00 Pisani trak (RTV Ljubljana) — 19.15 Popularna glasba (RTV Sarajevo) — 19.45 Cikoak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Tri sestre — predstava SNG Trst, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 2. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.15 Pionirski TV dnevnik, 17.45 Po Sloveniji, 18.15 Pevski zbor Dutovlje (RTV Ljubljana) — 18.45 TV igra (RTV Zagreb) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Vozniško dovoljenje, prosim, 21.35 Smart — serijski film, 22.00 Košarka Jugoslavija : SZ, 23.30 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Daljnogled (RTV Beograd) — 18.15 Pevski zbor Dutovlje (RTV Ljubljana) — 18.45 TV igra, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 3. oktobra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.45 Lasie — serijski film (RTV Ljubljana) — 18.15 Diafazon (RTV Beograd) — 19.00 Svet na zaslonu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Roke nad mestom — italijanski film, 22.15 Poročila, 22.20 Quiz (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 18.15 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.00 Mozaik (RTV Sarajevo) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Kranj CENTER

27. septembra danski barv. film KOZEL V RAJU ob 16. uri, amer. barv. CS film KLEOPATRA ob 18. uri, premiera amer. barv. CS filma SAMA V TEMI ob 22. uri
28. septembra premiera franc. barv. CS filma CLOVEK PREVEČ ob 15. uri, amer. barv. CS film KLEOPATRA ob 17. uri, premiera amer. barv. CS filma SODOMA in GOMORA ob 21. uri
29. septembra amer. barv. CS-film SAMA V TEMI ob 16., 18. in 20. uri
30. septembra amer. barv. CS film SAMA V TEMI ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

27. septembra amer. barv. film 101 DALMATINER ob 16. uri, danski barv. film KOZEL V RAJU ob 18. uri, jugosl. barv. film KMALU BO KONEC SVETA ob 20. uri
28. septembra amer. barv. VV film BONNIE IN CLYDE ob 9.30, italij.špan. barv. CS film SEDEM HRABRIH ŽENA ob 14. in 20. uri, danski barv. film KOZEL V RAJU ob 16. uri, jugosl. barv. film KMALU BO KONEC SVETA ob 18. uri
30. septembra premiera amer. barv. CS filma PŘEPOVEDANE STOPNICE ob 17. in 19.30.

Cerkije KRVAVEC

27. septembra amer. barv. CS film OPERACIJA GROM ob 19. uri

28. septembra amer. barv. CS film OPERACIJA GROM ob 16. in 19. uri

Tržič

27. septembra amer. barv. VV film BONNIE IN CLYDE ob 16., 18. in 20. uri
28. septembra amer. barv. VV film BONNIE IN CLYDE ob 15. in 17. uri
30. septembra franc. barv. CS film PUSTOLOVCI ob 17.30 in 19.30.

Kamnik DOM

27. septembra franc. barv. CS film OROŽNIK V NEW YORKU ob 17.30. in 19.30.
28. septembra franc. barv. CS film OROŽNIK V NEW YORKU ob 15., 17. in 19. uri

Jesenice RADIO

27.—28. septembra amer. barv. silm GOLOROKI SERIF

29. septembra franc. barv. film CLOVEK IZ RIA
30. septembra amer. film KLIC V FIRECREEKU

Jesenice PLAVZ

27.—28. septembra amer. film KLIC V FIRECREEKU
29.—30. septembra amer. barv. film GOLOROKI SERIF

Zirovnica

28. septembra angl. barv. film SAMO DVAKRAT SE ZIVI

Dovje-Mojstrana

27. septembra angl. barv. film SAMO DVAKRAT SE ZIVI

28. septembra amer. barv. VV film HISA MOJE MATE-RE

Kranjska gora

27. septembra švedski-nemški barv. film VELIKA LJUBEZEN ELVIRE MADIGEN
28. septembra amer. barv. silm GOLOROKI SERIF

Radovljica

27. septembra angl. barv. film NOČ GENERALOV ob 17. uri, amer. barv. film NENAVADNA KRAJA ob 20. uri
28. septembra angl. barv. film NOČ GENERALOV ob 15. in 20. uri, amer. barv. film NENAVADNA KRAJA ob 18. uri
29. septembra italij. barv. film SOKOLOV PLEN ob 20. uri
30. septembra amer. barv. film HISA NASE MATERE ob 20. uri

Bled

27. septembra amer. barv. film LADY L ob 18. in 20.30
28. septembra amer. barv. film LADY L ob 10., 15., 18. in 20.30.

29. septembra italij. barv. silm PREROK ob 18. in 20.30.
30. septembra italij. barv. silm PREROK ob 18. in 20.30.

Škofja Loka SORA

27. septembra amer. barv. CS film ZADNJI VLAK IZ KATANGE ob 18. in 20. uri
28. septembra amer. barv. CS film ZADNJI VLAK IZ KATANGE ob 17. in 20. uri
29. septembra jugosl. barv. film KO SLISIS ZVONOVE ob 19. uri

30. septembra jugosl. barv. film KO SLISIS ZVONOVE ob 18. uri, franc. barv. CS film USODNI PLEN ob 20. uri

Prodaj

Prodaj dvodelno dnevno OMARO ter plinsko PEC. Naslov v oglasnem oddelku družnice Jesenice 4504

Prodaj plemenske ZAJKLJE čenčila. Naslov v oglasnem oddelku 4505

Prodaj večjo količino JABOLK zimskih in za namakanje ali mošt. Pangersica 2, Golnik 4506

Prodaj KOBILICO, 5 mesecev staro, in slamoreznic. Voglje 72, Senčur 4507

Prodaj STEDILNIK gorenje. Zg. Bela 62, Predvor 4508

Prodaj OSTRESJE za novo hišo. Meglič, Lom 21, Tržič 4509

Zazidljivo PARCELO (1200 kv. m.) v Zapužah prodaj. Bergant Ivana, Zapuže št. 7, Begunje 4510

Prodaj kuhinjsko KRE-DENCO in SIVALNI STROJ. Cena ugodna. Naslov v oglasnem oddelku 4511

Prodaj dobrega KONJA, 6 let starega, sposobnega za vsa dela ali zamenjam za mlado dobro KRAVO. Marčkič, Kokrica 1, Kranj 4512

Prodaj KROMPIR cvetnik. Trboje 14, Kranj 4513

Prodaj še nerabljen POLDOLIT. Globavš Rozka, Kokrica 87, Kranj 4514

Prodaj dva GOZDA — v Predosljah in Besnici. Jarc, Čirče 62, Kranj 4515

Prodaj kvalitetna JABOLKA kanada, krivopeclj, banbanosa, renete in carjevič. Zabukovnik, Dobrič 23, Polzela 4516

Prodaj dobro ohranjen polavtomatični PRALNI STROJ in moško KOLO diamant. M'akar Andrej, Kranj, Planina 23 4517

SPALNICO karmen 5D — mahagoni, z jogi vložki, novo — tužno prodaj. 4518

Prodaj kombiniran OTROSKI VOZICEK, Zorman, Delavska c. 16, Kranj — Strazišče 4519

Prodaj motorno vprežno KOSILNICO bauz z žetveno napravo. Strahinj št. 38, Naklo 4520

Prodaj eno leto stare KO-KOŠI nesnice, rjave pasme. Naklo 100 4521

Izdaja in tiska CP «Go-
renjski tisk» Kranj, Ko-
roška cesta 8. — Naslov
uredništva in uprave lista:
Kranj, Trg revolucije 1
(stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK
v Kranju 515-1435. — Te-
lefon: redakcija 21-835
21-860; uprava lista, ma-
looglasna in naročniška
služba 22-152 — Naročni-
na: letna 32, polletna 16
din, cena za eno številko
50 para. Mali oglasi: be-
seda 1 din, naročniki imajo
10% popusta. Neplačanih
oglasov ne objavljamo.

Ob poročilu o delu postaje milice Kranj

Učinkovitost kljub težavam

Na zadnji seji sveta za občo upravo in družbene službe so razpravljali o poročilu postaje milice Kranj o delu v letu 1968. Poročilo ugotavlja, da so lani narasle kršitve javnega reda in miru predvsem v gostinskih lokalih v samem mestu Kranju. Največkrat botruje neredom in pretepom alkohol. Med kršilci so največkrat kronični alkoholiki manj pa posamezni mladoletniki. Kot posebno problematično je v poročilu navedeno gostišče Mihelič na Golniku. Za take kršitve so pogosto krivi gostinci sami, ker ne upoštevajo prepovedi točenja alkohola vinjenim osebam.

Med ukrepi za vzdrževanje reda je bilo lani več kot prejšnje leto tudi posredovanj predvsem v zasebnih stanovanjih, kjer je treba mi-

riti vinjene in braniti družine pred nasiljem. Alkohol je — kot kažejo podatki — še vedno eden največjih povzročiteljev neredov. Tudi pridržanih oseb do iztreznitve je bilo lani več kot leto prej. Nekoliko bolj razveseljive so številke v tabeli s kaznivimi dejanji. Tako je manj kaznivih dejanj zoper življenje in telo, nekaj manj je tudi navadnih tatvin in vlomnih tatvin, medtem ko je nekoliko naraslo število odvzemov motornega vozila. Zmanjšalo se je tudi število kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje.

Manjše število kaznivih dejanj na področju postaje milice Kranj pa seveda ne pomeni, da se je delikventnost na splošno zmanjšala. Kranj še vedno vodi pred gorenjskimi občinami v številu kaznivih dejanj; kar slaba polovica v letu 1967 in dobrih 40 odstotkov lani je dovolj za prvo mesto. Vzroke za zmanjševanje števila kaznivih dejanj je treba iskati drugje. Kranj je industrijsko mesto, v katerem se zbirajo ljudje z vseh vetrov. Zato se je kranjski miličniški službi le s preventivnimi ukrepi posrečilo zajeziti in tudi zmanjšati število kaznivih dejanj. Manj kaznivih dejanj so imele v omenjenem razdobju tudi druge gorenjske občine, razen Tržiča.

Poročilo tudi posebej govori o naraščanju števila kaznivih dejanj, ki jih zagreše mladoletniki. Najbolj so narasle tatvine avtomobilov, sledi ostale tatvine in vlomi. Miličnikom so naložile precej dela predvsem skupine mladoletnikov, ki so se specializirale samo za tatvine motornih vozil. Te skupine jim je sedaj uspelo razbiti. Poročilo pa poudarja, da so bile kazni za mladoletnike, kot jih predvideva zakon, premile, saj so imeli pogosto opravka s povratniki.

Svet je menil, da je število kaznivih dejanj mladoletnikov naraslo vendar pa se mesto Kranj po številu mla-

doletnih prestopnikov ne more primerjati v drugimi slovenskimi mesti, kjer je mladoletna delikvenca neprimerno večja. Kljub temu pa je svet predlagal ustanovitev posebne komisije, ki naj bi pripravila poročilo o stanju mladoletnega prestopništva v Kranju ter o do sedaj izvajanih ukrepih v zvezi s priporočili občinske skupščine.

Svet je sprejel tudi predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o javnem redu in miru, ki ureja vprašanje reda in discipline uporabnikov žilnic in smučišč.

L. M.

Nesreče tega tedna

Na cesti tretjega reda med Jeprco in Škofjo Loko je v sredo, 24. septembra, zvečer voznik osebnega avtomobila Aleksander Jereb z Gorenje vasi pri prehitovanju nekega motornega vozila zadel kolesarja Roka Mohoriča iz Ljubljane. Pri trčenju je dobil Rok Mohorič lažji pretres možganov ter odrgnine. Škode na vozilih je za 1200 din.

V četrtek nekaj pred deveto uro zjutraj je na Polici pri Kranju voznik osebnega avtomobila Franc Benkovič iz Blagovice od zadaj trčil v osebni avtomobil, ki ga je vozil Niko Andromako iz Kranja. Nesreča se je pripetila, ko je voznik Andromako zavijal v levo, za njim vozeči Benkovič pa je zaradi prekratke varnostne razdalje trčil vanj. Benkovič je bil v nesreči laže ranjen, škode na avtomobilih pa je za 16.000 din.

Na Prešernovi cesti na Jesenicah se je v četrtek popoldne pripetila prometna nezgoda mopedistu Darku Sebnjaniću. Pri srečanju s traktorjem, ki ga je vozil Milo Milič z Jesenic, je mopedist zaradi neizkušenosti zadel v traktorjevo prikolico in padel. Pri tem si je zlomil nogo. Vozil je brez vozniškega dovoljenja.

L. M.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

objavlja

naslednja prosta delovna mesta
za delo z nepolnim delovnim časom:

1. zbiralec mleka za PO Poljane	— 3 ure na dan
2. zbiralec mleka za PO Gorenja vas	— 2 uri na dan
3. zbiralec mleka za PO Javorje	— 1 uro na dan
4. zbiralec mleka za PO Lučine	— 1 uro na dan
5. zbiralec mleka za zbiralnico Visoko	— 1 uro na dan
6. zbiralec mleka za zbiralnico Brode	— 1 uro na dan
7. zbiralec mleka za zbiralnico Studeno	— 1 uro na dan
8. zbiralec mleka za zbiralnico Dolenja vas	— 2 uri na dan
9. zbiralec mleka za zbiralnico Bukovica	— 2 uri na dan
10. zbiralec mleka za zbiralnico Luša	— 2 uri na dan
11. 16 zbiralcev mleka za zbiralnice na območju PO Škofja Loka in Trata	— 1 uro na dan
12. vodja mlečne B kontrole za PO Poljane	— 2 uri na dan
13. prodajalec na tržnici v Ljubljani	— 6 ur na dan
14. 3 nakladalci vagonov in kamionov na Trati	— 4 ure na dan
15. posrednik za trgovske posle v severni Srbiji in Bosni	— 3 ure na dan
16. snažilka upravnih prostorov	— 3 ure na dan
17. snažilka v mlekarni	— 4 ure na dan
18. snažilka na poslovalnici Trata	— 1 uro na dan

Pogoji za navedena delovna mesta so:

— od 1. do 11. — 6 razredov osnovne šole	— pod 14. — da je na razpolago v dopoldanskem in popoldanskem času
— pod 12. — 6 razredov osnovne šole in opravljen izpit za molznega kontrolorja	— pod 15. — srednja strokovna izobrazba in 3 leta prakse v trgovskih poslih.
— pod 13. — šola za prodajalce	

Pismene prijave sprejema uprava zadruga do zasedbe delovnih mest.

Nezgoda v jeseniški železarni

V torek dopoldne se je v jeseniški železarni težje ranil pri delu Ivan Razinger doma Pod Golco. Na elektro peči je popravil električno napeljavo, pri tem pa se mu je zrušil leseni podstavek, na katerem je stal. Padel je okoli 8 metrov globoko. Hudo ranjenega so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Krajevna skupnost Gorje

razpisuje

prosto delovno mesto

grobarja

Plača po pravilniku.

Prijave sprejemamo do 30. 10. 1969.

Zahvala

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

Franciške Nadižovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancom in vsem, ki so sočustvovali z nami ter poklonili cvetje in jo spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se organizacijam ZB, ZVVI, SZDL tov. Moharju Janezu za govor ob odprtem grobu ter kranjski godbi. Posebno zahvalo dr. Hribniku Ivanu za dolgotrajno zdravljenje. Vsem in vsakomur še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči: hčerka Francka, sinova Mirko in Rudi, vnuk in vnučkinje ter drugo sorodstvo

Strahinj, dne 9. 9. 1969

Pogovor tedna

Peter Bertonec: na pripravah v Julijcih

Sportniki Kondorja iz Godešiča so imeli pred pričetkom jesenske sezone petdnevne priprave v Julijcih. Na pripravah je bil tudi eden izmed najboljših športnikov iz Godešiča Peter Bertonec.

- Kako ocenjujete letošnje priprave?
- »Letošnji treningi so potekali normalno, le malo nas je motilo deževno vreme. Omenjeni trening je služil predvsem kondicijski pripravi.«
- Kdo je financiral te priprave?
- »Vse stroške smo krili igralci sami, ker ni denarja še za bolj potrebne stvari.«
- Bili ste nekaj let član judo kluba Triglav iz Kranja. Zakaj ste trenutno prenehali s tem športom?
- »Zaradi preobremenjenosti, saj gojim še vedno dve športni panogi: nogomet in namizni tenis.«
- V katerih panogah sodeluje vaš klub v ligah?
- »Nastopamo v sorški nogometni ligi, namizni tenis pa igramo v tretji republiški ligi. Zelo aktivni pa so tudi sancačji.«
- In kaj so največje težave kluba?
- »Kot večino klubov tudi našega tarejo premajhne finančna sredstva, saj smo od občine prejeli v letošnjem letu samo 880 novih dinarjev.«

J. Starman

Sindikalne športne igre

V sredo popoldne so bila v športnem parku v Kranju zadnja tekmovanja v malem nogometu v okviru III. letnih sindikalnih športnih iger. V malem nogometu je bilo 56 tekem, na tekmah pa je igra-

lo 156 tekmovalcev. Vse tekme pa si je ogledalo okrog 5600 gledalcev. In nazadnje kratka ocena: Tekmovanje v malem nogometu je bilo dobro pripravljeno in je potekalo brez večjih zapletljivosti.

V sredo popoldne sta se za 5 in 6. mesto pomerila Tekstilni center : Kovinsko podjetje 0:1 (0:1) za 3. in 4. mesto Projekt B : LIK 3:1 (1:0)

in za 1. in 2. mesto Iskra A : Iskra B 1:2 (1:1).

Vrstni red: 1. Iskra B, 2. Iskra A, 3. Projekt B, 4. LIK, 5. Kovinarsko podjetje, 6. Tekstilni center, 7. Kovinar, 8. IBI, 9. Sava A, 10. Tekstilindus, 11. Sava B, 12. Elektrotelmično podjetje, 13. Exoterm, 14. Projekt A, in 15. Elektro.

A. Z.

Ljubljanska conska rokometna liga — ženske

Ali bo Kranj prvi?

Pred dnevi se je pričelo tekmovanje tudi v ljubljanski conski ženski rokometni ligi. Doslej sta bili odigrani dve koli. V prvem je bil prvotigaš Kranj visoko izgubil s Slovanom B, ki pa igra izven konkurence.

Rezultati: I. kolo — Slovan B : Kranj 20:9, Kamnik : Radovljica 5:0, Kranjska gora : Borec 15:17, Sava : Sešir 5:7; II. kolo — Kranj : Sešir 12:3, Borec : Sava 15:18, Radovljica : Kranjska gora 0:5, Slovan B : Kamnik 30:11.

J. Kuhar

Samo Tržič brez poraza

Po četrtem kolu v gorenjski nogometni ligi so ostali brez izgubljenih točk le nogometaši iz Tržiča. V zadnjih dveh kolid so zabeležili visoki zmagi. Ostala dva kandidata za prvo mesto Jesenice in Kranj igra v spremenljivi formi.

Rezultati: Jesenice : Svoboda 6:2, Preddvor : Lesce B 4:1, Zelezniki : Naklo 1:1, Podbrezje : Predoslje 5:0, Tržič : Trboje 12:2, Kropa : Kranj 2:5.

Lestvica:

Tržič	4	4	0	0	23:4	8
Jesenice	4	3	0	1	25:5	6
Kranj	4	3	0	1	14:6	6
Kropa	4	2	0	2	13:11	4
Svoboda	3	2	0	1	10:8	4
Predoslje	4	2	0	2	7:16	4
Zelezniki	3	1	1	1	12:5	3
Podbrezje	4	1	0	3	9:24	2
Trboje	4	1	0	3	7:29	2
Naklo	3	0	1	2	1:7	1
Preddvor	3	0	0	3	4:10	0
izven konkurence						
Lesce B	4	0	0	4	9:18	0

V petem kolu se bodo srečali naslednji pari: Kranj : Jesenice, Predoslje : Kropa, Svoboda : Zelezniki, Naklo : Preddvor, Trboje : Podbrezje, Lesce B : Tržič.

V drugih gorenjskih ligah pa so bili minulo nedeljo doseženi naslednji rezultati: mladinska liga — Zelezniki : LTH 1:4, Jesenice : Svoboda 0:3, Kranj : Triglav 2:1; pionirska liga — Predoslje : Kranj 1:4, Podbrezje : Triglav 0:3, Jesenice : Svoboda 0:3, LTH : Triglav 0:8, Lesce : Kranj 2:5, Trboje : Naklo 0:0.

P. Didic

V nedeljo ob 15. uri dvoboj v speedwayu Gornja Radgona : Kranj

Jutri, v nedeljo, ob 15. uri bo na stadionu v Stražišču povratni dvoboj mladih tekmovalcev v speedway vožnji z mopedi Gornje Radgone in Kranja. Pred štirinajstimi dnevi je bil prvi dvoboj v Gornji Radgoni, kjer je zmagala ekipa Kranja z 276:210 točkami. Za vsako ekipo bo nastopilo 16 tekmovalcev. Re-

Kunčič, Valjavec, Pirih in drugi. Torej bodo v ekipi Kranja nastopili tudi nekateri tekmovalci avto-moto društev Tržiča in Skofje Loke.

prezentanco Kranja bodo sestavljali najboljši tekmovalci z letošnjih treh dirk za gorenjsko prvenstvo, ki so bile v Stražišču. Med nastopajočimi v kranjski ekipi bodo igrali najvidnejšo vlogo nedvomno Zupan, brata Pin-tar, Mokorel, Sajn, Pernuš, Špendal, Štambergar, Zorko,

Omenjena prireditelj bo po izjavi funkcionarjev AMD Kranj nekako nadomestilo za napovedano republiško prvenstvo ki bi moralo biti letos v jeseni, vendar ga ne bo zaradi premajhne zainteresiranosti nekaterih društev oziroma odgovornih v republiški avto-moto zvezi. Tudi na tej dirki bo imela šolska mladina kakor vojaki prost vstop. Prireditelj bo ob vsakem vremenu.

J. Javornik

Jutri se bodo v Stražišču spet pomerili speedwayisti

Ljubljanska conska rokometna liga

Pretep v Radovljici

V petem kolu ljubljanske conske rokometne lige so imeli gorenjski predstavniki dovolj uspeha. Žal je bila tekma Radovljica : Krmelj prekinjena v 59. minuti, ker se rokometiši Krmelja niso strinjali z odločitvami sodnika in so zapustili minuto pred koncem igrišča, nakar se je ob sodniški mizi začel fizični obračun med nekaterimi igralci.

Rezultati — Veterani : Zagorje 22:20, Hrastnik : Križe 16:9, Duplje : Sentvid 15:12. V vodstvu je ekipa Dupelj. V prihodnjem kolu bodo gorenjski predstavniki igrali takole: Smartno : Duplje, Križe : Mokerc, Sentvid : Radovljica, Hrastnik : Veterani.

J. Kuhar

V nedeljo otvoritev rokometnega igrišča v Dupljah

Jutri popoldne bodo v Dupljah slovesno odprli novo asfaltirano rokometno igrišče za osnovno šolo. Hkrati bo tudi turnir, na katerem bodo sodelovale ekipe: Veterani, Duplje A in mladinska ekipa Dupelj. Vsekakor bo ta objekt velika pridobitev za rokometiša in ostale športnike iz Dupelj.

J. Kuhar

Gorenjska rokometna liga

Kaj je z rokometiši Besnice?

Najpomembnejšo zmagavo v četrtem kolu gorenjske rokometne lige so dosegli rokometiši Kranjske gore v Kranju. Premagali so namreč zelo borbene rokometiša kranjske Save. Vodeča ekipa Kamnik je spet osvojila nadaljnji dve točki in še vedno vodi na lestvici brez poraza. Tržič B je v nedeljo osvojil obe točki brez borbe, ker gostujoča ekipa Besnice ni prišla na tekmo. Vse kaže, da bodo Besničani zapustili ligo, kar bo nedvomno velika škoda za mlado in perspektivno ekipo. Vodstvo TVD Partizana v Besnici vsekakor ne bi smelo dopustiti, da bi ekipa odstopila od nadaljnega tekmovanja v gorenjski rokometni ligi.

Rezultati: Sava : Kranjska gora 13:15, Tržič B : Besnica 5:0, Jesenice : Kamnik 22:23, Selca : Kranj B 24:18, Sešir : Zabnica 29:21.

Lestvica:

Kamnik	4	4	0	0	95:51	8
Selca	4	3	1	0	88:57	7
Sešir	4	3	1	0	50:52	7
Kranj B	4	3	0	1	84:77	6
Zabnica	4	2	0	2	86:94	4
Kranjska gora	4	2	0	2	79:91	4
Sava	4	1	0	3	84:75	2
Tržič B	4	1	0	3	21:27	0
Jesenice	4	0	0	4	61:78	0
Besnica	4	0	0	4	40:106	—1

V nedeljo so na sporedu naslednje tekme: Kranjska gora : Sešir, Kranj B : Zabnica, Kamnik : Selca, Besnica : Jesenice, Sava : Tržič B.

P. Didic

Poraz Selc B

V četrtem kolu GRL II so bili doseženi naslednji rezultati: Storžič : Duplje B 12:19 (5:11), Selca B : Dij. dom 15:19 (7:9), Zabnica B : Sešir B 19:14 (11:7), Križe B : Krvavec 14:12 (6:7), Radovljica B : Kamnik B 0:5.

Lestvica:

Kamnik B	4	3	1	0	73:55	7
Selca B	4	3	0	1	88:46	6
Dijaški dom	3	3	0	0	65:38	6
Križe B	3	2	1	0	47:41	5
Duplje B	3	2	0	1	57:47	4
Radovljica B	4	2	0	2	55:54	4
Zabnica B	4	1	0	3	54:83	2
Krvavec	2	0	0	2	28:36	0
Storžič	3	0	0	3	49:70	0
Sešir B	4	0	0	4	43:89	0

Pari za nedeljo: Duplje B : Sešir B, Dij. dom : Zabnica B, Kamnik B : Selca B, Storžič : Križe B, Krvavec : Radovljica B.

F. Porenta

Naročniki žrebajo naročnike

Objavljamo imena naročnikov Glasa, ki bodo pri jesenskem nagradnem žrebanju žrebali naročnike Glasa:

1. Brudar Anton, C. na Klanc 27, Kranj
2. Cepon Martin, Zg. Plavž 9, Jesenice
3. Ražen Jerca, Mojstrana 85
4. Lahajnar Rudolf, Hlebce 7, Radovljica
5. Carman Franc, Sora 4, Medvode
6. Zupan Frančiška, Dom počitka, Menges
7. Oblak Janez, Kladje 11, Gor. vas
8. Debeljak Ciril, Selca 58
9. Igljčar Alojz, Gošešič 56, Šk. Loka
10. Poljanc Mihaela, Sebenje 44, Trzinč

O dnevu žrebanja bomo vsakega posebej pismeno obvestili. Na naš razpis smo prejeli 20 prijav. Zbrali smo jih 10. Pri prijavi smo zbirali naročnike za žrebanje s posameznih področij Gorenjske in pa tiste, ki so v teh področjih najdlje naročeni na Glas.

Krajevni praznik v Cerkljah

Za krajevni praznik v Cerkljah, ki bo od 1. do 5. oktobra v spomin na uspešen napad Slandrove brigade na nekatero domobransko postojanko, so organizacije in društva pripravila vrsto prireditiv. Osrednja slovesnost bo na večer praznika, v petek, 3. oktobra. S krajšim kulturnim in športnim sporedom bodo izročili namenu novo športno igrišče pri novi šoli v Cerkljah, na katerem bo moč prirediti vsa tekmovanja. Potem bo pred spomenikom padlih v Cerkljah veliko zborovanje, na katerem bosta govorila republiški po-

slanec Martin Košir in podpredsednik občinske skupščine Kranj Janez Sušnik. V združnem domu v klubi sobi bodo odprli samostojno razstavo slik učiteljice iz Cerklj Julke Kokelj. Na koncu bo slavnostna seja sveta krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Zadnji dan bodo številne športne prireditve, proslava RK in tradicionalni lov na lisico. -an

Občinski komite ZKS Trzinč in občinska konferenca SZDL sta v četrtek, 25. septembra pripravila politični aktiv, na katerem so udeleženci govorili o aktualnih političnih vprašanjih. Uvodne misli k razpravi je podal sekretar občinskega komiteja ZKS Kristijan Perko. Seji je prisostvoval tudi Franc Kimovec-Ziga, član predsedstva republiške konference SZDL Slovenije.

V Preddvoru so večeraj ob 16. uri popoldan slavnostno odprli novo športno igrišče osnovne šole Matija Valjavec. Razprostira se tik za šolskim poslopjem. Na njem bo mogoče gojiti najrazličnejše športne panoge, od atletike, košarke, rokometu in malega nogometa pa vse do orodne telovadbe. — Foto: F. Perdan

Obletnica tabora v Vižmarjih

Tam, kjer so zborovali pred 100 leti

»Ob prvih taborih so mnogi gledali nanje še zelo skeptično, s strahom, kaj poroče vlada, kot se je norčeval Levstik, z bojznijo pred posledicami. Leta 1869 tega strahu in bojznji ni bilo več; taborsko gibanje se je že uspešno uveljavilo. Njegovi nasprotniki, prav tako nasprotniki Zedinjene Slovenije med Slovenci, so se ob plimi nacionalnega navdušenja umaknili v molk ali prilagodili. Tako se je tudi slo-

vensko vodstvo na Kranjskem odločilo stopiti na pot taborov ter je pripravilo, kakor Levstik trdi, na pritisk od spodaj, na pritisk javnega mnenja, na binkoštni ponedeljek, 17. maja 1869 vižmarski tabor, s katerim je bil »dosežen vrhunec taboro- rovanja,« kakor je zapisal Vošnjak... (Iz govora, ki ga je imel dr. Vasilij Melik na proslavi v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani 16. maja letos).

Takrat je bil vižmarski tabor — katerega 100-letnico bodo v nedeljo 5. oktobra proslavili tam, kjer so takrat zborovali — sedmi v vrsti slovenskih taborov.

Ob 100-letnici tega velikega narodnega shoda bo poseben odbor pri mestni konferenci SZDL v Ljubljani skupaj s 16 slovenskimi občinami pripravil proslavo, ki bo v Vižmarjih nad Ljubljano ob Taborski cesti in na kateri bodo obudili spomin ter pregledali cilje, ki so pred slovenskim narodom danes. Slovenske občine, prirediteljice tabora, so si izbrale častno predsedstvo, ki ga vodi predsednik republiške skupščine tovariš Sergej Kraigher. V predsedstvu pa so tudi predsedniki vseh šestnajstih občinskih skupščin. Na tej proslavi bo prihodno nedeljo govoril Sergej Kraigher, odkrili bodo spominsko obeležje ter peli združeni pevski zbori iz Ljubljane, Gorenjske in zamejstva.

V okviru velike prireditve pa potekajo tudi nekatere druge. Tako poteka Planinska štafeta, ki bo 5. oktobra pripela na prireditveni prostor in prinesla ogenj z vrha Triglav. V narodni in univerzitetni knjižnici so odprli razstavo Taborsko gibanje na Slovenskem, podjetje Megrad oziroma mladinci tega podjetja, prav te dni gradijo spomenik na taborskem prostoru itd.

Na to veliko proslavo pa se pripravljajo tudi na Gorenjskem. Na proslavi bo namreč nastopila v narodnih nošah godba iz Gorij, na večer 5. oktobra pa bodo na vseh večjih vrhovih zagoreli kresovi. Skratka, na 100-letnico vižmarskega tabora se te dni ne pripravljajo le prireditelji, marveč tudi vrste drugih organizacij in društev v 16 slovenskih občinah.

A. Z.

Na vzhodni strani cerkve v Kranju arheologi raziskujejo veliko staroslovansko skeletno grobišče iz 9. — 12. stoletja in kasnejše pokope do 18. stoletja. Do sedaj so odkrili na majhnem prostoru že 130 skeletnih pokopov. Pri delu sodelujejo študentje arheološkega seminarja filozofske fakultete v Ljubljani. O najdbah in zanimivostih bomo še poročali. (A. V.) — Foto: F. Perdan

